

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLE'S VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, 180 Claremont St., Toronto 8, Ontario

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, Ottawa
and for Payment of Postage in Cash

Kaina 10 ct.

Nr. 48

Pentadienis, Gruodžio (December) 15, 1961, Toronto, Ontario

METAI XXX

Spėjama Katangą Valdo Jau Nebe Tšombė, o Svetimšalių Samdiniai

LEOPOLDVILLE. — Karas tarp Katangos provincijos ir Jungtinių Tautų nuolat smarkėja. Naudojami ne tik šautuvai ir automatai, bet ir orlaiviai. Abi pusės turėjo jau nuostolių. Katangiečiai netekę arti 100 užmuštais. Jungtinių Tautų nuostoliai mažesni.

Sykiu su tuo vystosi ir tarptautinės intrigos. Britanija viešai išstojo prieš Jungtinių Tautų ginkluotą įsikišimą į Kongo centralinės vyriausybės ir Katangos provincijos prezidento Tšombės konfliktą.

Jungtinių Tautų pareigūnai Katangoje atvirai apkaltino Britanijos, Francijos ir Belgijos interesus trukdyme Jungtinėms Tautoms. Čia yra manoma, kad dabar Katangoje valdžia yra ne Tšombė, o svetimšalių interesų samdiniai, belgai, francūzai ir kiti, kurie yra pasamdyti svetimšalių korporacijų ginti Katangoje jų reikalus. Jie perėmę ginkluotą jėgą savo kontrolėn ir jie vedą karą prieš Jungtines Tautas. Tšombė pakliuvęs į jų tinklą ir nebeturįs balso.

Jungtinių Tautų komandierius generalmajoras Sean McKeown sako, kad Tšombės atstovai siūlę nutraukti mūšius, bet tie pasiūlymai būvę užlaikyti, nepriduoti Jungtinėms Tautoms formaliai. Jis mano, kad Tšombė neteko kontrolės ant Katangos militarinių jėgų.

Jungtinių Tautų kariuomenė suėmus 8 baltuosius Katangos samdinius. Baltųjų, ypač francūzų, skaičius Elizabethville srityje žymiai padidėjęs.

Katanga yra turtinga gamtiniais turtais. Tenai svetimšaliai yra įleidę giliai savo nagus. Jie ir nenori, kad Katanga patektų į centralinės vyriausybės kontrolę.

Britanija labai nepritaria Jungtinių Tautų įsikišimui į Kongo vidutinį konfliktą. Ji reikalauja, kad mūšiai būtų ku gresniausiai sulaikyti. Taip pat kalba ir Centralinės Afrikos Federacijos premjeras Walensky.

Išrodo, kad tarptautinis

TERORISTAI PRIEŠ TERORISTUS ALŽYRE

ALŽYRAS. — Čia pasiskelbė nauja slapta organizacija, kuri mojasi terorizuoti tokiais pat metodais De Gaulle priešus, kokiais pastarieji terorizuoja De Gaulle šalininkus.

Jie sako, kad jiems bus atmokėta tuo patim, kuo jie puola De Gaulle už jo politiką Alžyrijos klausimu.

Belgai Šūkauja Prieš Ameriką

BRUSSELIS. — Čia įvyko demonstracijos už Katangą, prieš Jungtines Valstijas. Buvo nemažas susirėmimas tarp policijos ir demonstrantų. Keli asmenys buvo suareštuoti, vienas policininkas sužeistas.

Apie 1,500 brusseliečių demonstravo gatvėmis šaukdamai: "Pakarti Kennedį!", "JAV žmogžudžiai!", "Jungtinių Tautų Gestapas!", "Neįskatiko Jungtinėms Tautoms", "Mes norime teisingumo".

Demonstracijas suorganizavo Katangos draugų organizacija prieš Jungtines Tautas, ypač amerikiečius, kurie karštai remia ginkluotą įsikišimą į Kongo ir Katangos konfliktą. Demonstrantų tarpe buvo nemažai pabėgėlių iš Kongo.

DELHI. — Indijos vyriausybė siūnčia kariuomenę ir tankus linkui portugalų laikomos srities. Nehru vyriausybė sako, kad portugalai šaudą per sieną į Indijos žemę.

Indija ir Portugalija kertasi dėl tos srities jau daig metų.

krizis auga ir gali pasiekti tokio aukščio, koks buvo laike Suezio krizio. Jungtinės Valstijos remia Jungtinių Tautų žygius, o Britanija, Francija, Belgija ir kitos priešinas.

TARSIS VAKARINIO BERLYNO KLAUSIMU

PARYŽIUS. — Čia susirinko Vakarų diplomatiniai lyderiai pasitarimui Vakarinio Berlyno klausimu.

Visi jie norėtų išsaugoti Vakarinio Berlyno esamą padėtį, bet jų tarpe yra daug nuomonių, kaip tą padaryti. Jie bandysią suderinti nuomones.

A. EICHMANĄ ATRADO KALTU

JERUZALIMAS. — Izraelio teismas rado kaltu Adolfą Eichmaną, Hitlerio pirmą ranką žydų naikinime.

Jis rastas kaltu žydų naikinime, kariniais nusikaltimais, nusikaltimais prieš žmoniją ir buvime nariu priešiškoj organizacijoj.

Bausmė bus uždėta šiomis dienomis.

Komunistų Partija Nėra TSRS Agentas

NEW YORK. — JAV Komunistų partijos generalinis sekretorius Gus Hall laikraštiniams pareiškė, jog Amerikos Komunistų partija nėra Tarybų Sąjungos agentas. Ji tik yra panaši kitų šalių komunistų partijoms, nes ji yra marksistinė taip, kaip ir kitos.

Paklaustas, ar Komunistų partija nuėjo pogrindin, jis atsakė — ne. Nuėjo pogrindin tik Civilių Teisių Biurus, nes jis laidojamas ryšium su kompartijos smaugimu, atsakė Gus Hall.

TARIASI, KAIP ATGAIVINTI MIRUSIUS

LONDON. — Kaip praneša žinių agentūra TASS, Maskvoje prasidėjo tarybinių mokslininkų konferencija, kurios tikslas — pasitarti, kaip atgaivinti mirusius žmones. Per praėjusius dvejus metus mokslininkai Maskvos ligoninėse jau pajėgė atgaivinti iš 456 mirusių 236.

Mirė Tarybų Lietuvos Ministras K. Preikšas

VILNIUS. — Gruodžio 5 d. staiga nuo širdies priepuolio mirė revoliucinio judėjimo dalyvis, Lietuvos kompartijos Centro Komiteto narys, Lietuvos užsienio reikalų ministras, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos deputatas Kazys Preikšas.

K. Preikšas gimė 1903 metų birželio 14 d. Dvebrunų dvaro, Gruzdžių valsčiaus, Šiaulių rajono darbininko šeimoje. Pirmojo pasaulinio karo metu K. Preikšas su šeima gyveno Maskvoje. Grįžęs iš evakuacijos į gimtąsias Šiaulius 1918 metais, jis aktyviai dalyvavo kovoje už

Balaguer Atsisako Nusileisti Opozicijai

SANTO DOMINGO. — Dominikos prezidentas J. Balaguer pranešė, kad jis nesitrauks iš prezidento posto ir neatiduos galios valstybės tarybai, kol neušibaigs jo terminas rugpiūčio mėnesį 1962 metais.

Jis tą pareiškimą padarė po pasitarimo su ginkluotų jėgų atstovais. Tame pasitarime dalyvavo ir Jungtinių Valstijų konsulas Calvin Hill ir JAV valstybės sekretoriaus padėjėjas Arturo Morales Carrion.

Tas reiškia, kad Dominikos krizis tęsis ir toliau. Taipgi aišku, kad Balaguer yra palaikomas Jungtinių Valstijų.

Prieš Balaguerą yra didelis žmonių nusistatymas. Vyko kovingos demonstracijos. Opoziciją sudaro kelios partijos.

TOKIO. — Okinawoje ir vėl sprogo JAV karo lėktuvas F-100 vos pakilęs iš Kadena bazės ir liepsnodamas nukrito ant Kawasiki kaimo. Du valstiečiai užmušti ir keturi sužeisti.

Tą pačią dieną kitas F-100 lėktuvas sudužo nukrisdamas pietų Japonijoje ant Kashi miestelio. Čia užmušė tris civilius.

Tarybų valdžią Lietuvoje. Dirbdamas dvaro darbininku, paskui kalviu, kroviku K. Preikšas gerai pažino sunkią darbininko dalią buržuazinėje santvarkoje.

1920 metais K. Preikšas buvo priimtas į pagrindinės Lietuvos kompartijos eiles. Už revoliucinę veiklą 1922-1923 metais buvo 16 mėnesių kalintas. 1924 metais Šiaulių apygardos teismas jį nuteisė 8 metams kalėti.

Po fašistinio perversmo K. Preikšas 1927 metais emigruoja į Tarybų Sąjungą, mokosi Vakarų tautinių mažumų universitete. Baigęs mokyklą K. Preikšas nuo 1931 metų vėl dirba pagrindinį partinį darbą Kaune. Tų pat metų gruodžio mėn. K. Preikšas vėl suimamas. Kau-no apygardos teismas jį nuteisė 8 metams, o kariuomenės teismas naujai sudarytoje byloje — 12 metų kalėti.

Tarybų Sąjungai ir Lietuvai pasikeitus politiniais kaliniais, K. Preikšas 24 politiniams (Pabaiga ant 12 pusl.)

Prisibijo John Birch Draugijos

TORONTO. — P. H. Samson, sakydamas pamokslą Pirmoj Unitarų Kongregacijoj, išreiškė baimę dėl John Birch Draugijos Jungtinėse Valstijose.

Jis sako, kad žmonės, susidūrę su įvairiais sunkumais, gali lengvai pasiduoti tos draugijos įtakai ir tokiu būdu sudaryti pavojų demokratijai.

John Birch Draugija, sakė šis pastorius iš Clevelando, puola tuos dalykus, kurie labai svarbūs demokratijai. Kaip tai, civilines teises, kolektyvines derybas tarp darbininkų ir samdytojų, socialų užtikrinimą ir t. t.

Komunistais apšaukia net tokius asmenis, kaip buvęs prezidentas Eisenhower. Visi, kas tik nepritaria patiems didiesiems reaktionieriams, šiai organizacijai yra komunistai ar jų simpatikai.

Iš Kanados Gyvenimo

Agrikultūros ministras Alvin Hamilton, kalbėdamas Calgaryje, reikalavo, kad vakarinės Kanados fermeriai pakeltų grūdų kiekį bent 11 procentų.

Esą reikalinga pagaminti bent 500,000,000 bušelių į metus.

Per porą sekančių metų bus eksportuota užsienin mažiausia 700,000,000 bušelių.

Šiuo tarpu elevatoriuose ar tranzite randasi 381,000,000 bušelių. Tik 41,900,000 bušelių mažiau, negu buvo praėjusiais metais šiuo metu.

Jugoslavų reaktionieriai, reikalaujantys uždaryti Jugoslavijos konsulatą Toronte, aną dieną sudegino Jugoslavijos vėliavą, o vėliau jie paskelbė, kad ant jugoslavų bažnyčių sienų kažkas ištepė klijus ir piautuvą. Jie nori sumesti bėdą ant Tito šalininkų.

Abejotina, kad Tito šalininkai imtųsi tokių priemonių. Faktas gerai žinomas, kad reaktionieriai dažnai griebiasi tokių biaurių metodų kiršinimui žmonių prieš kairiuosius.

Toronte tardomi du asmenys, kuriems metama kaltė, kad jie tarpusavyje ir su šešiomis kompanijomis darė skymus nusukti nuo valdžios \$8,000,000 taksų.

Jais yra advokatas S. Ciglen ir stoko promoteris M. Black.

Nuklinių ginklų oponentai, žinomi kaip šimtinis komitetas, ruošiasi prie sėdėjimo prie Šiaurės Amerikos Orinio Apsigynimo štabo St. Huberte, Quebec. Dabar, Kanados užsienio reikalų ministrui Greenui pasisakius už sudarymą klubo be nuklinių ginklų, sėdėjimo organizatoriai planuoja pakeisti savo kovos planą.

Jie ketina suruošti demonstraciją palaikymui idėjos, kad būtų organizuojamas klubas be nuklinių ginklų.

Šią idėją iškėlė švedai.

Karališkoji komisija apšvietos reikalams tyrinėti surado, kad Kvebeko provincijos mokyklų vadovėliai labai prasti. Net tos pačios francūzų kalbos atžvilgiu stovi labai žemai.

Taipgi tie vadovėliai prikimšti vaikiško religiozumo. Nedyvai, kad Kvebeko žmonės jaučiasi atsilikę.

Ontarija diskutuoja automobilių apdraudos reikalą. Vieni siūlo įvesti privers-

tiną apdraudą, o kiti reikalauja, kad tie, kurie neturi apdraudos, mokėtų ne \$5.00 į metus, o \$20.00, į fondą, iš kurio padengiami nuostoliai neapdraustų automobilių.

Apdraudos kompanijos grumoją pakėlimu apdraudos mokesčių, jeigu bus įvesta privaloma apdrauda. Jos nori laisvės neduoti apdraudos tiems, kurie neatsargūs.

Yra ir tokių minčių, kad auto apdraudos reikalą tvarkytų valstybė.

Kanadietis

HAVANA. — Ministrų kabinetas užgyrė įstatymą, kad tų kubiečių, kurie išvyksta iš Kubos ir nesugrįžta per tam tikrą laiką, būtų nacionalizuotos paliktos Kuboje nuosavybės.

Tšombė Amerikiečius Vadina Bailiais

ELIZABETHVILLE.

Katangos kolonizatorių statytinis Moise Tšombė sako, kad JAV žudo katangiečius taip, kaip TSRS žudė vengrus. Amerika Kongan siunčia pinigus, lėktuvus, lipomatus vien tik tam, kad įsitvirtinti šioje šalyje. Bet patys amerikiečiai bijo atvykti, nes jie yra bailiai, už juos čia kovoja kiti, tokie, kaip Indijos prem. Nehru.

Jis mano, kad Kongo didžiausias priešas yra Jungtinės Valstijos. Jos atidaro kelią komunizmui į Kongo respubliką.

LEOPOLDVILLE.

Dieji JAV transporto lėktuvai nenutraukiami gabena reikmenis Jungtinių Tautų jėgoms Konge.

Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos
Centro Komitetas išleido
Kanados lietuvių Palantos parašytų
Eilėraščių Rinkinį

Minčių Trupiniai

Leidinyje telpa apie 80 eilėraščių, parašytų iš Kanados darbo žmonių bei lietuvių emigrantų gyvenimo. Knygutė 80 puslapių. Kaina 75 centai.

Platintojams, užsisakantiems 5 egzempliorius ar daugiau, skaitome po 50 centų.

Užsakymus prašome siųsti:

K. L. L. D. Centro Komitetas
160 Claremont St.
Toronto 3, Ont., Canada

Lietuvių Gyvenimas Lietuvoj ir Amerikoj

1. LIETUVA SIANDIEN — tai nedidelė knyga puspuslapiais, bet baisesiai didelė ir stipri savo turiniu, nes joje labai teisingai pasakoma ir daugybe nuotraukų parodoma, kaip atrodo socialistinė Lietuva, jos žmonės ir gyvenimas; pasakoma ir parodoma žmonių, kurie lankėsi Lietuvoje 1959 m. ir viską matė savo akimis, jautė savo širdimi ir patyrė savo objektyviu protu. Kiekvienas lietuvis turi šitą knygą įsigyti ir platinti — juo labiau platinti tarp tų, kurie yra suklaidinti atžagareivių
2. AMERIKOS LIETUVIAI ir ANGLISKŲJŲ SKOLINIŲ ŽODYNAS — Amerikos lietuvių laikraščių, knygų, mokyklų, parapijų, kultūros ir kalbos labai įdomus aprašymas. 366 psl. Kaina 2 dol.
3. SIRDIES RŪMAI — pirmasis lietuviškas romanas apie širdį. 449 psl. Kaina 2 dol. spaudos melais. 95 psl. Kaina 1 dol.
4. SLIAPTARNIAI — didžioji Amerikos lietuvių gyvenimo knyga. 652 psl. Kaina 2 dol.
5. ČIKAGOS ŠEŠĖLIAI — nuogojų gyvenimo vaizdai. 316 psl. Kaina 2 dol.

Visos 5 knygos sykiu tik 5 doleriai čia arba Lietuva. Persiuntimo kaštus apmokame.

Rašykite:

Dr. Alg. Margeris, 3325 S. Halsted St.,
Chicago 8, Ill.

Centro Komiteto Įsteigtas Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos

KNYGYNAS

160 CLAREMONT ST., TORONTO, Ont.

Telkia veitul pasiskaitymui įvairių lietuviškų knygų, daugumoje pokariniais metais išleistų Tarybų Lietuvoje.

Norintieji naudotis knygynu turi pasimokėti \$5.00 kaucija, kuri grąžinama nustojus naudotis knygynu.

Knygos duodamos vienam mėnesiui. Po mėnesio nesugrąžinę ir nepersirašę knygas, turi mokėti po \$1.00 už kiekvieną pavėluotą mėnesį.

Paštu užsisakantieji knygas turi apmokėti persiuntimo išlaidas.

Knygynas atdaras penktadieniais nuo 7 iki 8.30 val. vakarais ir ketvirtadieniais nuo 2 iki 4 val. po piet.

Zemiau talpiname po dalį knygų sąrašo. Norinčius naudotis knygynu prašome išsikirti juos ir užsisakant paštu naudoti knygos numerį.

HERAKLIO ŽYGLIAI G. Svabas. Mitiniai aprašymai. Knyga 316 puslapių. Knygyne Nr. 598.

MANO TĖVYNĖ. A. Dabulevičius. Eilėraščiai ir straipsniai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 599.

SEPTYNERI METAI. — Mulkas Radžas Anandas. Indo berniuko istorija. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 600.

VADOVAS PO VILNIŲ. Turistinė informacija su iliustracijomis. Knyga 388 puslapių. Knygyne Nr. 601.

PAVASARIO VEJAS GAIVUS. J. Pranckūnas. Atsiminimai. Knyga 364 puslapių. Knygyne Nr. 602.

DAINAVOS ŠALIES SENŲ ŽMONIŲ PADAIVIMAI. Vincas Krėvė. Knyga 256 puslapių. Knygyne Nr. 603.

SOVIS MISKE. Anelius Markevičius. Jaunamečiams apsakymas. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 604.

ALI-BABA IR VISTŲ FEJA. H. Krauzė. Apsakymai. Knyga 346 puslapių. Knygyne Nr. 605.

ŽMOGUS PAŽABOJĖS TIGRĄ B. Bhatačarija. Apysaka. Knyga 320 puslapių. Knygyne Nr. 606.

ŠIRDIS. E. De Amičis. Dienraštis. Knyga 292 puslapių. Knygyne Nr. 607.

DIDVYRIŲ KELIAS. A. Viršulis. Knyga 28 puslapių. Knygyne Nr. 608.

NE TO LIZDO PAUKŠTIS. V. Tendriakovas. Apysaka ir apybraiža. Knyga 176 puslapių. Knygyne Nr. 609.

NESKAITYTI LAISKAI. D. Batožabajus. Apysaka. Knyga 124 puslapių. Knygyne Nr. 610.

GERBIAMO ŽMOGAUS PORTRETAS. O. Šteigeris. Romanas. Knyga 280 puslapių. Knygyne Nr. 611.

VARNŲ GATVĖS RESPUBLIKA. Janis Gryzinis. Apysaka. Knyga 248 puslapių. Knygyne Nr. 612.

TRYS MĖNESIAI BRAZILIJOJE. T. Ivanauskas. Apšymas. Knyga 260 puslapių. Knygyne Nr. 613.

EGLĖS DEBESIS SUKUOJA. R. Budrys. Apsakymai. Knyga 212 puslapių. Knygyne Nr. 614.

ŠALTOJI BALTIJA. I. Adabaševs. Mokslinė-Fantastinė apysaka. Knyga 192 puslapių. Knygyne Nr. 615.

TARANTUALAS. G. Matvejevas. Apysaka. Knyga 654 puslapių. Knygyne Nr. 616.

IR VIENAS LAUKE KARYS. J. Dold-Michalikas. Apysaka. Knyga 628 puslapių. Knygyne Nr. 617.

PASLAPTINGOJI SALA. Žiulis Vernas. Apysaka. Knyga 714 puslapių. Knygyne Nr. 618.

BENEVENUTO ČELINO GYVENIMAS. Biografinis veikalas. Knyga 604 puslapių. Knygyne Nr. 619.

JAUNYSTĖS DAINA. Jan Mo. Romanas. Knyga 596 puslapių. Knygyne Nr. 620.

KAUKAZO BELAISVIS. — L. Tolstojus. Apysakos. Knyga 508 puslapių. Knygyne Nr. 621.

SIŲ LAIKŲ ISTORIJA. A. Fransas. Keturi romanai. Pirmas tomas 368 puslapių. Knygyne Nr. 622. Antras tomas 440 puslapių. Knygyne Nr. 623.

IDIOTAS. F. Dostojevskis. Keturių dalių romanas. Pirmas tomas 464 puslapių. Knygyne Nr. 624. Antras tomas 404 puslapių. Knygyne Nr. 625.

DONJA BARBARA. Romukas Galjegas. Romanas. Knyga 366 puslapių. Knygyne Nr. 626.

TARYBŲ LIETUVOJ

Visuomeninis Maitinimas Taps Visuotiniu

VILNIUS. — Daugiau kaip 1.400 visuomeninio maitinimo įmonių yra Tarybų Lietuvoje. Jos gali vienu metu aptarnauti 53 tūkstančius žmonių. Šios įmonės per metus išleidžia 125 milijonus patiekalų. Tačiau visuomeninio maitinimo lygis vis dar atsilieka nuo smarkiai augančių gyventojų poreikių.

Per šį septynetį respublikos miestuose ir kaimuose išaugs daugiau kaip 600 naujų visuomeninių maitinimo įmonių su 30 tūkstančių vietų. Tai yra žymiai daugiau, negu buvo atidaryta per 14 pokario metų. Vien gamyklose bus pastatyta apie šimtas valgyklų.

Ypač smarkiai bus plečiamas visuomeninis maitinimas kaime. Artimiausiais metais bus įsteigtos valgyklos visuose tarybiniuose ūkiuose. Jų valgyklas šefuoti imasi respublikos miestų geriausių visuomeninio maitinimo įmonių kolektyvai.

Pagerės vaikų maitinimas. Mokyklose iki šiol tebuvo tik prekiaujama produktais. Šiuo metu, medicinos specialistams ir švietimo darbuotojams dalyvaujant, ruošiamos ir netrukus bus įgyvendintos moksliskai pagrįstos maitinimo normos. Kaune veikiančios vaikų kavinės pavyzdžiu ateinančiais metais tokia kavinė bus atidaryta Vilniuje, o vėliau ir kituose respublikos miestuose.

Maisto paruošimo darbų centralizavimas, mechanizavimas ir automatizavimas į-

Naujos Konstrukcijos Elektros Krosnis

UTENA. — Laboratorinių krosnių gamykloje sėkmingai išbandytas naujas čia gaminamos mufelinės elektros krosnies variantas. Jį sukūrė jaunas įmonės konstruktorių kolektyvas.

Naujasis aparatas sunaudoja žymiai mažiau elektros energijos, negu seno tipo krosnis. Už savo pirmtaką jis sveria 10 kilogramų mažiau. Be to, naujoji krosnis turi patogesnę naudojimui formą, jos paraminimui reikia žymiai mažiau medžiagų. Ji skirta ne tik terminiam detalių apdirbimui laboratorinėmis sąlygomis. Ją taip pat galės naudoti keramikai.

Šiais metais gamykla išleis pirmuosius tūkstančius patobulintų mufelinių elektros krosnių.

galins gaminti pigesnius, skanesnius ir maistingesnius patiekalus. Vilniuje, Kaune ir Klaipėdoje veikiančios patiekalų pusfabrikačių gamyklos jau susilaukė pripažinimo.

Palapsniui bus sudaromos sąlygos, kad antrajame dešimtmetyje, vykdant TSKP 22-ro suvažiavimo patvirtintą didingą komunizmo sukūrimo programą, galima būtų pradėti perėjimą į nemokamą visuomeninį maitinimą įmonėse, įstaigose. Laikui bėgant, jis taps visuotiniu. Tai palengvins moters darbą namų ūkyje, padės tarybinei šeimai komunistiškai pertvarkyti savo buitį.

Naujieji Liaudies Universitetai

RAMYGALA. — Kino teatre "Aušra" įvyko liaudies universiteto atidarymas. Pranešimą apie universiteto uždavinius padarė universiteto tarybos pirmininkas, rajono liaudies švietimo skyriaus inspektorius A. Pauryš. Prie universiteto organizuoti trys fakultetai — žemės ūkio, medicinos ir literatūros.

Visuose fakultetuose bus skaitomos paskaitos, rengiami kollokviumai, demonstruojami kino filmai. Paruoštas susitikimų su kolūkinės gamybos pirmūnais ir respublikinių žemdirbystės bei gyvulininkystės institutų darbuotojais, vietos literatūrais planas.

RASEINIAI. — Čia įsteigtas naujas liaudies kultūros universitetas. Jis turės 7 fakultetus. Trys iš jų — teisės, medicinos ir muzikos — veiks rajono centre, o likusieji keturi — žemės ūkio ekonomikos, literatūros, pedagogikos ir ateizmo — kaime: "Mituvos" kolūkyje, Viduklės tarybiniame ūkyje, Kalinino vardo ir "Naujo kelio" kolūkiuose. Visuose fakultetuose mokysis daugiau kaip 500 rajono darbi-

Tauro Kalno Papėdėje

VILNIUS. — Sostinėse centre, Tauro kalno papėdėje, pirmajame naujo gyvenamojo namo aukšte įrengta didelė kavinė. Joje yra dvi salės ir antrasolis daugiau kaip šimtui lankytojų. Kavinė gerai apšviesta, apstatyta patogiais baldais.

Salės puošiamos reljefiniais piešiniais, vaizduojančiais taurų medžioklę.

Karvių Pieno Riebumui Padidinti

VILNIUS. — Iš bandymų ūkio "Gorki Leninskije", kur akademikui T. Lysenkai vadovaujant išvesti galvijai su dideliu pieno riebumo procentu, į Tarybų Lietuvą atvežta grupė Džeržiejų veislės buliukų - mišrūnų. Juos gavo Šeduvos rajono "Draugo", "Naujo gyvenimo" kolūkiniai ir Beinoravos tarybinis ūkis, Žemės ūkio mechanizavimo ir elektrifikavimo instituto bandų ūkis Raudondvarjė ir Žemdirbystės instituto Vokės filialas.

Džeržiejų veislės buliai bus naudojami kaip reproduktoriai. Jų panaudojimas įgalins gauti karves su aukštu pieno riebumo procentu ir pieno riebumą padidinti iki 4, 55 procentų.

Nukentėjusiam Greita Pagalba

Klaipėda. — Greitosios pagalbos stotyje suskambėjo telefonas. — Šilutės plente, septintame kilometre automobilio katastrofa. Sunkiai sužeistas žmogus, — pasigirdo ragelyje susijaudinęs balsas.

Budintis dispečeris tučtuojau perdavė nukreipimą pirmajai brigadai ir automašina su raudonu kryžiumi tuoj nuskubėjo į nelaimės vietą. Pirmoji brigada, kurią sudaro gydytojas J. Grušelinis, felčerės V. Daraškevičienė, E. Pranaitienė, I. Dallykaitė, šoferis J. Prišmantas, sanitarai B. Ivanauskas, J. Straškys, — viena pirmaujančių Klaipėdos miesto greitosios medicininės pagalbos stotyje. Pradėję lenkyniauti už teisę vadintis komunistinio darbo kolektyvu, brigados nariai įsipareigojo išvykti į kiekvieną iškviertimą greičiau, negu per vieną minutę. Tvarkingai užlaikydama mašiną, medikamentus, brigada seniai pralenkė prisiimtą įsipareigojimą ir į kiekvieną iškviertimą dabar išvyksta per 30, 27 net 26 sekundes. Visi brigados nariai gilina savo žinias.

Šiomis dienomis brigada

pasiekė džiugi žinia — medicinos darbuotojų profesinės jungos miesto komitetas suteikė jai garbingą komunistinio darbo kolektyvo vardą.

Sparčiai Auga Visuomeniniai Sodai

KAUNAS. — Daugiau kaip šeši tūkstančiai vaismedžių buvo pasodinta per sodų mėnesį Vytėnų Mičiurino vardo sodininkystės - daržininkystės bandymų stotyje. Eksperimentinio ūkio sodas išplėstas 30 hektarų, trys hektarai apsodinti serbentais, agrastais ir kitais vaiskrūmiais.

Padidinti pramoninių sodų plotai ir Margininkų valstybiniame medelyne. Čia buvo pasodinta apie 9 tūkstančiai įvairių veislių ir atmainų obelaičių, kriaušaičių, kaulavaisių. Buvo pasodinti 4 hektarai erškėtožių, kurios jau ateinančiais metais duos pirmąjį derlių.

Sodai išplėsti Salomėjos Nėries vardo, "Gintaro", "Naujo gyvenimo", "Aušros" ir kituose rajono kolūkiuose, Poginės tarybiniame ūkyje, Žemės ūkio akademijos ir kituose valstybiniuose ūkiuose.

Po 30 Metų Vėl Mokykloje

Pandėlys. — Į naujai atidarytą Lailūnų apylinkės kaimo jaunimo mokyklą pirmasis su pareiškimu atėjo "Tarybinės žemės" kolūkio pirmininkas Povilas Tučius. Trisdešimt metų praėjo, kai mažazemio valstiečio sūnui, dar maugliui, teko atsivieškinti su mokykla. Dabar jis vėl atsivieškina mokyklą su la.

Mokykloje mokyti taip pat pradėjo brigadininko padėjėjas Henrikas Katelė, karvių melžėja Elzė Juodeikaitė — iš viso daugiau kaip 25 kolūkiečiai.

Pusautomatika Rysių Linijose

VILNIUS. — Tarp miestinės telefono stoties kolektyvas atliko didelį darbą, įrengęs ryšių linijose pusautomatikos priemones. Dabar iš 60 respublikos miestų bei rajonų centrų galima iškviešti reikalingą įstaigą ar butą respublikos sostinėje, surinkus atitinkamą Vilniaus miesto telefono numerį. Savo ruožtu tarp miestinės stoties telefoninės, gavusios užsakymą pasikalbėjimams su Maskva, Leningradu, Ryga, Minsku, Kaunu ir kitais

miestais, surenka užsakytoji numerį ir sujungia abonentus.

Suvažiavimo dienomis tokie ryšiai buvo įvesti Vilniaus - Trakų, ir Vilniaus - Zarasų linijose. Ruošiama atiduoti naudotis Vilniaus - Ukmergės linijos aparatai.

Dabar Lietuvos ryšininkai ruošiasi visiškai automatizuoti tarp miestines linijas. Praeis kiek laiko ir neberekės kviešti telefonu būdinos telefonininkės ir duoti užsakymą. Kiekvienas abonentas iš įstaigos ar iš buto galės surinkti reikiamą telefono numerį ir kalbėtis su kitais miestais.

Didelio Cecho Gimimo Dienos

VILNIUS. — Tekstilės trikotažo kombinato produkcija, pasižyminti aukšta kokybe ir originalia apdaila, yra žinoma toli už respublikos ribų. 44 vyriško ir moteriško viršutinio trikotažo rūšys, 20 tekstilinės galanterijos dirbinių neužsiguli parduotuvių lentynose. Kasmet kombinatas išleidžia vis daugiau produkcijos. Tačiau darbininkai susiduria su daugeliu nepatogumų, kadangi įmonės cechai keliose miesto vietose. Tai trukdo organizuoti srovinę gamybą kombinato mastu.

Vilniaus miesto vykdomasis komitetas nutarė pradėti statyti trikotažo cechui naują pastatą Polocko gatvėje. Tai bus didelis 2,365 kvadratinio metrų ploto namas. Naujosiose gamybinėse patalpose bus pastatytos naujosios konstrukcijos mašinos - automatai, pagerės darbo organizavimas.

Statybininkai jau pradėjo valyti būsimą cecho teritoriją, ruošti statybines medžiagas. Gimsta naujas didelis cechas.

Auksinių Rankų Meistras

Ukmergė. — Kaimyniniuose kolūkiuose traktoristai "ChTZ" jau seniai išėjo iš apyvartos, nurašyti į metalo laužą. O Juozas Gurskas, 60 metų "Šešuolių" kolūkio traktorininkas, jau išdirbo su tokia mašina dešimt metų ir šiemet nupiovė 280 hektarų javų. Su valdybos pasiūlymu nurašyti traktorių J. Gurskas nesutiko, jį suremontavo, ir štai nuo laiko pajudusi mašina vėl stovi paruošta darbui.

— Paties Gursko širdis dirba traktoriuje, atimk ją iš ten, ir mašina pavirs metalo laužu, — sako žmonės.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:
Visur kitur metams \$4.50; pusel metų \$2.25
Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$4.00; pusel metų \$2.00

LIAUDIES BALSAS
160 Claremont St., Toronto 3, Ont., Canada
Telefonas: EMpire 6-4358

JŲ TROSKIMAI NEISSIPILDYS

Veiksniai zuja kaip bitės stengdamiesi sukurstyti vi-suomenę prieš taikos judėjimą. Nėra to mitingo už taiką ar nusiginklavimą, kuriame veiksniai agentai nekeltų triukšmo, neapšauktų kalbėtojų komunistais ir net išda-vikais. Bet jie veltui stengiasi. Nei amerikiečiai, nei kana-diečiai, nei kiti neis į karą dėl jų labo.

Aną dieną Toronto didlapiu, Telegramo, kolumnistas labai aiškiai atsakė į šį klausimą. Komentuodamas apie su-sikirtimą tarp rabino Feinbergo ir lietuviu triukšmadario viename mitinge už taiką, Frank Tumpane, vienas iš deš-i-niųjų Kanados laikraštinių, pasakė tiems veiksniams la-bai stačiai:

"Sąskaita nusikaltimo jiems (ir tokiu būdu apšaukimo koku, nors) reikia pasakyti jiems, kad jie neturėtų tos vilties.

"Kanada neis į nuklinį karą, kad atėmus iš Tarybų Sąjungos tautas, nors nekuri politikieriai ieškodami bal-sų bubnija apie tai ir tokiu būdu praktikuoja žiaurią ap-gavystę.

"Akiavizdoje nuklinio karo, didžiama kanadiečių nėra lin-kę prie altruizmo (artimo meilės); jie linkę prie realiz-mo. Mes per daug susirūpinę savo likimu (ir, mano many-mu, labai teisingai), kad eįs į karą sunaikinimui Tarybų Sąjungos".

Pasakyta labai stačiai. Bet tikra teisybė. Niekas nei Kanadoje, nei kur kitur neis į karą ir nerizikuos savo gy-vybe dėl kokių tai bėglių, nežiūrind to, kaip jie kaulytų. Politikieriai, kurie kalba apie vadavimus, tikrai gerinasi. Jie per akis meluoja. Bet tai politikierių biznis. Gaila, kad atsiranda žmonių, kurie patys tiki jiems ir kitus bando įti-kinti.

Tumpane pataria laukti, kol kas nors atsitiks Tarybų Sąjungai. Kitaip sakant, kol šuo padvės. O jei jūs pastip-site pirma, tai ne jų kaltė.

Tokia tai realybė. Kas nenori jos matyti, tas yra la-bai didelis trumparegys.

PAAIŠKI TIKRIEJI KALTININKAI

Dr. Conor O'Brien, Jungtinių Tautų operacijų Katan-goj galva, iškėlė viršun, kad Britanija ir Francija yra di-džiausios kaltininkės, kad Jungtinių Tautų pastangos iš-valyti iš Katangos svetimšalius samdinius, nedavė teigiamų rezultatų. Britanija ir Francija, nekaltant jau apie Belgiją, trukdė jam įvykdyti Jungtinių Tautų nutarimus, kuriuos darant dalyvavo ir Britanija ir Francija. O'Brieną palaiko generalmajoras Sean McKeown, JT komandierius Konge. Jis nori pasitraukti iš komandos, kada jo laikas už-sibaigs gruodžio 31.

Toks Britanijos ir Francijos elgesys yra tiesiog sabo-tažas Jungtinių Tautų. Ir jos bus atsakingos už gyvy-bes ir kraują, kurs liejasi dabar Katangoj, nes jos susa-botažavo pastangas pačioj pradžioj, kada buvo galima reikalą sutvarkyti daug lengviau. O gal Tšombės opozici-jos būtų nebuvo visai, jeigu jo užpakalyje nebūtų buvusios minėtos šalys.

Jungtinėms Tautoms kainuos brangiai Kongas. Ir už tai daugiausia bus kalti tie, kurie trukdė Jungtinių Tautų darbą. Nors gal netiesioginiai, bet už Lumumbos ir jo drau-gų nužudymą dalis kaltės kris ant jų.

RUOSIASI RINKIMAMS

Nors federaliai rinkimai dar nepaskelbti, bet yra ženklų, kurie rodo, kad konservatai jau ruošiasi prie jų. Jie matyti nori nemažai pasiruošimo atlikti pirma, negu bus rinkimai paskelbti. Juk reikia paruošti palankų vėją.

Aną dieną vyriausybė buvo pasikvietusi į Ottawą taip

Darbas

P. Raščius

Rugpiūčio rytą palieti tu varpas,
Ir jos, atrodo, sušnarena vėjuj:
"Žmogau, mus užaugino tavo Darbas,
Kurio kadais kaip duonos neturėjai".

Nauji pastoliai skamba tarsi varpas
Ir gerą žinią tau krūtinėn neša:
"Žmogau, skambėt mums liepė tavo Darbas,
Kurio kadaise kaip duonos buvo maža".

Pajūrio smėlį tu lyg kviečio varpas
Zarasai... O bangos siautulingai šneka:
"Žmogau, tau pailsėti leido Darbas,
Kurio kadais kaip duonos neužteko".

Ir tu junti, kaip širdį džiaugsmas varpo,
Ir gilų įrašą joje palieka:
"Žmogau, galingo žemės dievo — Darbo
Kaip duonos tos, jau nepritrūksta niekad!"

Pasidairius Po Pasaulį

Dabar, einant diskusijoms, ar priimti Kiniją į Jungtines Tautas, tarp kitų argumen-tų prieš Kiniją, dažnai mini-mas ir tas, kad Kinija nėra taikos mylėtoja ir todėl ne-galima jos įsileisti į taikos organizaciją.

Bet tuo pat metu ši tai-kos organizacija kariauja su ginklu Katangoje.

O kokį karą ji vedė Korė-joj?

Kinija stojo į karą Korė-joj tik tuomet, kada Jungti-nės Tautos, generolo Makar-turo komandoj, veržėsi prie Kinijos sienos ir leido gan-dus, kad jos nesustos net ir prie Kinijos sienos.

Klausimas stovi, kas iš tikrųjų dabartiniu laiku yra taikos meilė.

Vakarų Berlyno "veiks-niai" nieko negalėjo padary-ti su ašarinėmis bombomis ir tankais, tai dabar griebia-si naujų metodų.

Radijas ir televizija pra-nešė, kad jie stato didžiul-es 40 pėdų aukščio eglutes palei sieną, dalijančią Ber-lyną į dvi dalis. Jos bus pa-puoštos lemputėmis ir žibu-čiais ir tokiu būdu bus vilio-jami Rytinio Berlyno gyven-tojai.

Ir ko tie šaltojo karo kurs-tytojai neprasimano. Jie jo-kiu būdu negali palikti ramybėje Rytinio Berlyno, kurs nori ramybės, kad ga-lėtų rūpintis savo žmonių gerove.

Bet tie šaltojo karo ritie-riai yra labai naivūs žmonės, jeigu jie mano, kad Rytinio Berlyno gyventojai susiža-vės tais blizgučiais, kaip ma-ži vaikai. Tiesa, gali atsiras-

ti ir tokių, bet vistiek nepa-teisins tų ritierių pastangų.

Jungtinėms Valstijoms la-bai nepatinka valstybių gru-pavimasis ir ekonominius blo-kus. Prezidentas Kennedis, kalbėdamas apie tą grupavi-mąsi, sakė, kad toks grupa-vimasis stato kapitalizmą ant svarstyklių.

Jis nori, kad kapitalizmas laikytųsi ir toliau laisvos kompeticijos prekyboje.

Ekonominiai blokai Euro-poje sudaro pavojų ir Jung-tinėms Valstijoms. Jie gali suvaržyti importą iš JAV.

Kiti agituoja, kad Jungti-nės Valstijos ir Kanada įsto-tų ir tokiu būdu tą bloką iš-plėstų. Bet tas nedaug pa-dėtų. Tuomet Japonija ir ki-tos šalys, neįeinančios į blo-ką, pakeltų šerius. O JAV nepraktiška palikti Japoniją už sienos.

Kaip ten nebūtų, šis gru-pavimasis rodo, kad kapita-listinis pasaulis žengia į di-delį tarpusavį ekonominį konfliktą, kovą už rinkas.

Indija skundžiasi, kad por-tugalai peržengė sieną iš Goa, kurią jie valdo jau šim-tus metų. Portugalai turj toj kolonijoje apie 10,000 ka-riumenės.

Goa randasi Indijoje, bet portugalai valdo tą plotą apie 400 metų. Indija nori, kad portugalai apleistų tą koloniją, kuri lyg kokia rakštis Indijos kūne, bet por-tugalai nesirengia paklausy-ti Indijos.

Indijos vyriausybė sako, kad Indija gali būti privers-ta panaudoti jėgą prieš por-

tugalus, jeigu jie nesiliaus priekabiavę.

Francijoje darbo žmonės pradėjo masiniai demonst-ruoti ir tokiu būdu protes-tuoti prieš slaptosios armi-jos terorą. Jie reikalauja, kad tam terorui būtų pada-rytas galas.

Tą slaptą "armiją" suda-ro visi reakcingieji elemen-tai, kurie nori, kad Alžyrija būtų Francijos visam laikui.

Prisibijoma, kad tie reak-cionieriai neužsimotų nu-versti De Gaulle valdžią ir paimti galią į savo rankas. Pašizmo pavojus Francijoje negali būti praleidžiamas pro pirštus.

Slaptosios armijos teroris-tai labai plačiai naudoja taip vadinamas plastikines bom-bas prieš stvo oponentus.

Tarybų Sąjungos Aukš-čiausioji Taryba priėmė biu-džetą dėl sekančių metų. Nu-matoma turėti apie \$90,900,000,000 išlaidų, iš kurių kari-niams reikalams skiriama apie \$14,800,000,000.

Jungtinės Valstijos skiria kariniams reikalams virš \$50,000,000,000 iš bendro \$90,000,000,000 biudžeto.

Išlaidos kariniams reika-lams padidinamos. Finansų ministras Garbusov nurodė, kad pablogėjusi tarptautinė situacija to reikalauja. NA-TO jėgos visu užsidegimu budavojančios karinį pasi-ruošimą.

Keistas dalykas įvyko San-to Domingo mieste, Domini-kos sostinėje.

Orlaivynas ir policija ty-čia sukurstė tamsesnius gy-ventojus eiti ir plėšti, kad tuo būdu būtų pažeistas žmo-nių streikas prieš Balague-ro valdžią.

Ar girdėjote tokį dalyką, kad pačios valdžios saugoto-jai organizuotų plėšikus.

Tarp tų policijos ir orlai-vyno sukurstytų plėšikų bu-vo pačiuoti ir du policininkai.

Gruodžio 7 dieną amerikie-čiai minėjo užpuolimą ant Perlų priplaukos. Įdomiau-sia buvo tas, kad dabar ge-riausiais "taikos mylėtojais" ir Amerikos sąjungininkais yra Japonija, užpuolikė ant Perlų priplaukos, ir Vokie-tija su Italija, kitos dvi pra-ėjusio karo sąjungininkės, buvusios JAV ir kitų prieš-i-ninkės.

Beje, dabar Japonijos at-stovas Jungtinėse Tautose, kalbėdamas apie Kinijos pri-ėmimą, reikalavo atkreipti atydą į tai, ar Kinija yra taikos mylėtoja. Kaip greitai žmonės užmiršo apie sa-ve.

vidinamų etniškų laikraščių redaktorius. Premjeras Die-fenbakeris ir kiti griaudeno juos ir gerinosi prie jų kaip išmanydamas. Visos išlaidos buvo padengtos konservatų. Pokarinių ateivių tarpe yra nemažai atžagareivių. Konservatai tikisi gauti nemažai balsų jų tarpe. Tad apsi-moka bent kiek pasigerinti jiems. Pažadai nekainuoja.

Pastabos

Popiežius Jonas stipriai šaukiasi krikščionių vienybės.

Jis norėtų, kad visi krikščionys: katalikai, protestantai, liuteronai ir kiti, susivienytų, bei liautųsi kovoje tarp savęs.

Dabar, kaip žinome, vieno dievo trijose ypatose garbintojų tarpe yra gana daug sektų. Kai kada jų tarpe užverda smarki kova.

Mat, dievas nevienodai pasakė, kaip reikia jį garbinti.

★

Pažymėtina, kad popiežius šį atsikreipimą padarė minint šventąjį popiežių Leoną, kuris prieš 500 metų taipgi smarkiai šaukė už krikščionių vienybę ir dėl to šventuoju tapo.

Tada Romos bažnyčia pergyveno didelį krizį. Smarkiai vystėsi herezijos, ko pasekoje smuko neaprubežiuota Romos bažnyčios galia.

Tačiau Leono šauksmas mažai padėjo.

Popiežių ir bažnyčios galia vis smuko žemyn, kol ji darė iki šių dienų padėties.

★

Atrodo, kad popiežius Jonas užsigėdė bažnyčią iš mirties patalo prikelti. Gražinti jai energiją, gyvybę, kokią ji turėjo seniau, prieš šimtmečius.

Tačiau dėl senatvės bažnyčia atsigulusi į mirties patalą nebeprisikels.

Kas praėjo, nebegrįš.

★

Nuseno krikščioniškoji religinė moralė. Nusidėvėjo ir nubluko, betar naudama išnaudotojams.

Kalbos apie dangų ir pragarą, nieko nebeįtikina, nebebaugina.

Dabar jau iškilo ir pirmasis pozicijas užėmė mokslas, šviesa, blavius žmogaus protas. O to pasekoje iškilo ir tikroji žmoniškumo moralė, remiantis humanizmo principais, žmogaus lygybe, taika visų tautų ir rasų tarpe.

★

Ši šviesa, nugalėjusi religines ūkanas, sklinda visame pasaulyje.

Toji šviesa yra žmogaus ateitis. O religiniai klaidėjimai, svaigulys, traukiasi iš tako, kaip praeitis, kuria ji ir yra.

Religinės sektos ir susivienijusios nebepajėgės pastoti šviesai kelio.

Be reikalo popiežius Jonas storojasi.

★

Prisieina čia pakalbėti ir LB vajuos reikalui.

Kaip matome, vajuos eina

King White, veteranas sportininkas, kurs duoda per radiją ir televiziją daug informacijų žuvininkams, medžiotojams. Čia jis matomas su šautuvu, kurių pas jį randa si apie pusantro tuzino.

Ką Kiti Rašo

“Neišlaikoma ir neteisėta”

Fordo sukurta fondacija “Fund of the Republic” išleido brošiūrą vardu: “U.S. Foreign Policy and the Soviet Union” (JAV Užsienio Politika ir Tarybų Sąjunga).

Tarp kita, brošiūroje nurodoma, jog “Berlyno situaciją išlaikyti status quo, yra didelis nonsensas”.

Brošiūrą paruošė buvęs laikraštlininkas ir profesorius Fred Warner Neal. Jis sako, būtina gerinti JAV ir TSRS santykius susitarimu. O tam reikalinga aiškinti Amerikos žmonėms:

“Kad Tarybų Sąjunga nėra militariniai agresyvi; kad kompromisai iš abiejų pusių galimi ir reikalingi; kad kuomet nebūtina šaltąjį karą pralaimėti, tai nėra galimybė jį laimėti.

“Aiškinti Amerikos žmonėms, jog tikrasis pavojus, ne iš komunizmo pusės, bet dėl nerealistinio požiūrio į socialistinę revoliuciją atsiliku-

neblogai, tačiau, dar vis ne taip gerai, kaip turėtų eiti. Vieni skaitytojai ir rėmėjai stipriai darbuojasi ir remia, tačiau dar daug vietovių ir gerų draugų nepasirodo.

Draugai, kurie dar nei veikimu nei auka neprisidėjot, paklauskite savęs, ar taip gerai?”

★

Netinka mums ir nenorime nei į vieną pirštą rodyti. Tačiau iš administratoriaus pranešimų aiškiai matosi, kad LB draugai Kanados vakaruose atsilieka.

Tas negerai. Liaudies Balsas yra mūsų visų, tad ir reikalas jį remti yra visų vienas.

Draugai, pasistenkime, kad vajuos per ilgai neužstėtų.

Z. Janauskas

siose šalyse, ir kad negalima jos nugalėti militarine jėga, o geru atsinešimu paveikti revoliucinius režimus”.

Vieton paremti reakcines jėgas, JAV turėtų atmesti jas ir paremti liaudies sambuzdžius.

Brošiūroje taipgi sakoma: Reikia parodyti Amerikos žmonėms tuštybę ir klaidą nuolatinių puldinėjimų Tarybų Sąjungos kaltinant ją rytinėj Europoj.

Reikalauti atsargumo viėsuose pareiškimuose, kad nebūtų įkarščių, klaidinimo ir provokacijų.

Reikalinga keisti Berlyno klausimu politiką ir apriboti JAV militarines bazes kitose šalyse.

JAV pozicija Berlyne nevien negalima išlaikyti, nes ji yra 110 mylių rytinės Vokietijos teritorijoje ir visai arti galingos TSRS, bet pasilaikymas pusės Berlyno yra nelegalus, nepateisinamas.

Taigi, ir daugelis amerikiečių nesutinka su savo valdžios pozicija Berlyno klausimu. Dar daugiau yra priešingų karui dėl Berlyno.

Šią brošiūrą atakuoja nevien reakcininkai, bet ir tie, kas nori įkalbėti JAV žmonėms, jog pasilaikymas savo kontrolėje vakarinio Berlyno yra principinis dėsniškos kovos už laisvę. Tos pastangos tačiau nevyksta.

— Vilnis

Balsūs duomenys

Kai pažangiečiai rodo pirštą į Vakarinę Vokietiją ir sako, kad ten iš naujo pakėlė galvą prakeiktieji naciai, daug kas nenori tikėti. Girdi, tai tik propaganda.

Bet štai pasirodo knyga “Naujoji Vokietija ir senieji naciai”. Jos autorius yra T. H. Tetens. Jis teigia ir fak-

tais įrodo, kad visas Bonos aparatas jau užpildytas senaisiais naciais.

Kaip dar ilgai Amerika tai tiesai nenorės pažiūrėti į akis?

— A. Bimba

Šiausiai ir peniškšliai

Sakoma, viena bėda tai ne bėda, bet kai dvi-trys bėdos, tada tai jau bėda. Taip yra prez. Kennedžio užsienio politikos filosofijai. Nepakanka galvosukų susijusių su kylančiais “pavojais” dėl tariamos komunizmo ekspansijos, prieš JAV pradėjo kilti ir per metų metus doleriais penėti peniškšliai.

Pavyzdžiu gali būti Pietų Vietnamas. Šuniškai nuolankavęs ir tarnavęs Amerikos politikai prez. Ngo Dinh Diemas, patartas nors truputį sušvelninti savo reakcinį režimą, spiovė Washingtonui skrepliais, kaip niekad pirmiau. Girdi, tai ne jūsų reikalas, kaip aš šalį valdau!

Tokių gyvačių JAV savo užantyje augina daug. Sveikai protaujant su jomis kuokubiausiai reiktų nutraukti Amerikos stambiojo kapitalo ryšius. Bet nereiks tų baikų interesai to neleisdžia.

— S. J. Jokubka

Labai pavojingi skaičiai

Didžiosios plieno pramonės darbininkų unijos (United Steelworkers of America) prezidentas David J. McDonald susirūpinusiai kalba apie Amerikos darbininkų būklę. Paimdamas plieno darbininkus už pavyzdį, šis aukštas skaitlingos unijos pareigūnas sako:

“Milijonai tebevaikštinėja be darbo, o kiti tūkstančiai dirba tik dalį laiko. Prieš 1958 metus mūsų unija turėjo 1,100,000 dukles mokančių narių. Dabar mes turime tik truputį virš 905,000. Paprasčiausia aritmetika parodys, jog mes turime apie 300,000 bedarbių”.

Ką gi tai parodo? Tai parodo, jog per paskutinius trejus metus plieno darbininkų unija neteko daug narių. Tai parodo, kad iš esamų unijos narių beveik visais vienas trečdalis vaikštinėja be darbo.

— Laisvė

D-ro Du Bois žygis

Įžymusis amerikietis mokslininkas, švietėjas, kovotojas, filosofijos daktaras W. E. B. Dubois įstojo į JAV Komunistų partiją.

Jis tai padarė, peržengęs 90 metų amžiaus slenkstį.

— Kapitalizmas nebegalės reformuotis, — pareiškė jis laiške, prisiųstame tos partijos generaliniam sekretoriui Gus Hall. — Kapitalizmas per daug savanaudiška santvarka, todėl ji negali vi-

ŠYPSENAS

Pažangos aukos

Važiavo keliu du kareiviai. Šale kelio farmerys arė laukus traktoriumi.

“Sunku net įsivaizduoti”, tarė vienas. “Kai aš augau, tai arklys buvo pats svarbiausias gyvulys ant farmos, o dabar retai kur arklių be matysi”.

“Tu pamatysi, kad kai mūsų vaikai bus vyrai”, tarė kitas, “tai ir kareiviai bus neberekalingi. Juos pakeis raketos ir nuklinės bombos”.

Vistiek nepadėjo

Vyras ir žmona užėjo į brangiųjų kailiukų parduotuvę.

“Kaip tau, Petrai, atrodo?” klausia žmona vyrą užsivilkusi gražią brangių kailiukų futrą.

“Baisiai nutukusi išrodai”, pasakė vyras.

“Tai niekis, galėsiu mažiau valgyti ir tokiu būdu bent kiek sukūčiu”.

Kaip atpažinti

“Kaip aš galiu žinoti, ar mano vedybos neina po velniais?” tarė vyras savo draugui.

“Labai lengvai”.

“Kaip?”

“O kaip, ar tavo žmona dar padeda tau lėkštes plauti?”

siems žmonėms suteikti gerbūvio.

Į komunistinį judėjimą Amerikos intelektualai ateina visokiais keliais, tik ne tuo pačiu amžiumi. Vieni stoja tan judėjiman jauni, kiti jau sulaukę senatvės.

Pav., įžymusis rašytojas Theodore Dreiser į JAV Komunistų partiją įstojo būdamas apie 70 metų.

O rašytojas Sinclair Lewis jau po to, kai tapo Nobelio laureatas, pasakė maždaug taip:

— Jei man reiktų pradėti gyvenimą iš naujo, tai aš stočiau į komunistų partiją ir traukčiau jon kitus žmones — būčiau organizatorius.

Rašytojas Jack Londonas buvo Amerikos Socialistų partijos narys, bet prieš savo mirtį iš jos išstojo dėl to, kad jį jam atrodė per daug dešini. Komunistų partijos tuomet dar nebuvo.

Matote, kaip tūli didieji Amerikos intelektualai žiūri į gyvenimą, į ateitį!

D-ras Dubois įstojo į partiją, prieš kurią šiandien reakcija atkišo iešmą. Taigi, įstojimui laiką jis pasirinko ypatingą, atkreipusį į save (Pabaiga ant 12 pusl.)

Keletas žodžių Apie Juozą Tysliavą

Šių metų lapkričio 11 d. Brooklyne miręs Juozas Tysliava JAV išgyveno arti 30 metų, vadinas, veik pusę savo amžiaus, nes mirė sulaukęs 59 metus. Per tą visą laiką jis čia dirbo laikraštini darbu, tuo būdu paliko žymesnius ar mažesnius Amerikos lietuvių visuomeniniame gyvenime pėdsakus.

Atvykęs, kurį laiką dirbo "Vienybės" redakcijoje, vėliau leido žurnalą "Lietuva", o nuo 1940 metų buvo "Vienybės" redaktorius ir leidėjas.

J. Tysliava gimė 1902 m. lapkričio 1 d. Geistriškių kaime, Keturvalakių valsčiuje, Vilkaviškio apskrityje. Tuojau po pirmojo karo jis pasireiškė kaip talentingas poetas lyrikas; išleido rinkinių: Amerikoje teišleido tik vieną eilių rinkinį.

Lietuvoje Tysliava priklausė t. v. keturvėjininkų (futuristų) srovei. Turėjo gerą pažintį su K. Binkiu, be to, su Salomėja Neris (abiejų tėvai gyveno kaimynystėje), su A. Venclova, J. Šimkum ir su Petru Cvirka. Ne kartą pasididžiudamas jis žitų eilučių rašytojui pasakojo, kaip su P. Cvirka dažnai susitikdavo Paryžiuje, ir net Petru padėjęs materialiai.

I JAV J. Tysliava atvyko 1932 metais kaip "Lietuvos aid'o" korespondentas, bet jį tikrųjų dėl to, kad fašistinis tvaikas Lietuvoje jam buvo per daug troškus.

Atvykęs į Niujorką, jis užėjo į "Laisvės" redakciją, ir čia susimezgė mūsų pažintis. Sakė, jog K. Markso "Kapitalą" jis ne tik skaitęs, o ir studijavęs. Bet tai nieko nauja: daugelis ano meto inteligentų tuo didžiavosi.

Jo leistas žurnalas per kurį laiką buvo spausdinamas "Laisvės" spaustuviėje, tad neretai tekdavo su Juozu susitikti, pasikalbėti, na, ir gerokai pasiginčyti. Teko ir per spaudą "apsikeisti stipresniu žodžiu".

Gyvendamas Amerikoje J. Tysliava parodė sugebėjimų — gerai lietuviškai rašyti, sakyti prakalbas, talentą ir drąsą iš žmonių pinigų prašyti laikraščiu. Ne vienas sakydavo: jei ne pastarasis Tysliavos talentas, tai "Vienybės" jau seniai būtų užsidarius.

Minusai: jis neturėjo aiškios pastovios politinės linijos; vaikėsi sensacijos; dažnai atrodė, kad pats nežinojo, ko nori.

Kai kadaise Connecticut valstijoje atsirado kažkoks

nedakeptas ar perkeptas rusas baltagvardietis, vedęs bagotą amerikietę, ir pradėjęs organizuoti "fašistų partiją", Tysliava ėmė jį žavėtis.

Vėliau, bendro fronto laikais, — 1936-1939 metais — Tysliava buvo "uolus demokratas". Kai lenkiškieji ponai su Smygliu-Rydzu priesakyje kėsinosi užimti Lietuvą, JAV lietuviai ruošė didžiulius protesto mitingus, kuriuose kalbėdavo ir J. Tysliava. Reikėjo tik klausytis ir stebėtis Tysliavos demokratiškumu!

O kai hitlerininkai užpuolė ir okupavo Lietuvą, jo "Vienybė" rašė, būk Lietuva jau esanti išlaisvinta...

Neapčiuopė, nepagavo jis tos gijos, kuria būtų galėjęs vadovautis, rašant ar kalbant. Dažniausiai viską darė "poetinio pulso pagautas". Rašydamas, kalbėdamas jis neretai persistengdavo, dalyką perlenkdavo, kadangi kreipė dėmesį vyriausiai ne į tai, ką pasako, bet kaip, ne į turinį, o į formą. Tokio mis priemonėmis klausimo niekas niekad neišsprendė.

Kartą, girdint jo žmonai Valei, darydamas jam pastabas dėl vartojamų aštrių frazių, klausiau:

— Kodėl taip darote?

— Dėl efekto; Juozas vis stengiasi padaryti didesnę efektą, — pasakė Valė.

Pastaruoju metu, tačiau, to "efekto" jo kolumnoje matėsi mažiau.

Tysliava nebegalėjo sugyventi su tokiais "smetoniniais tūzais", kaip V. Rastenis, ir jam panašūs. Jis nepritarė jų "vadizmo" politikai. Tarp jo ir smetonininkų vieną kartą net buvo prasidėjusi "vaina". Tysliava protarpiais šliejosi ir prie socialdemokratų. Nesidrovėjęs jis eiti ir pas pažangesnius žmones prašyti laikraščiu pinigų.

Pastaruoju metu J. Tysliava buvo pradėjęs "veiksnių" veiksmus pašiepti, jų nedorai politikai į pašonę žnaibyti, keliant viešumon tai, jog netoli tris laikas, kai smetoninė atstovybė Washington bus uždaryta. Tenka priminti: Tysliava buvo pradėjęs "veiksnius" nusivil

Buvo nusivylęs ir dipukais.

— Jie dideli savanaudžiai! — ne kartą jis sakė šituos žodžius rašančiajam: — Negausi tu iš jų spaudai cento; nekreipia jie dėmesio į knygą, apart bankinės.

Pastaruoju metu jis, savi-

tos nuostalgijos pagautas, buvo labiau susidomėjęs T. Lietuva. Man grįžus iš ten, prašė su juo susitikti ir papasakoti apie tai, ką mačiau ir patyriau. Kai Ieva grįžo, buvo tas pats. Atvykus į JAV poetui E. Mieželaičiui, Tysliava dėjo pastangas su juo susitikti ir pasikalbėti. Dažnai klausdavo:

— Kada gi į JAV atvyks rašytojas Antanas Venclova? Jis man patinka; įdomus rašytojas ir kultūrininkas.

Vėliausiu laiku Tysliava buvo pradėjęs dažnai spausdinti savo laikraštį fotonuotraukas ir žinių iš Tarybų Lietuvos. Persispausdino iš Lietuvos laikraščių straipsnius, reportažus. Prieš pat mirtį jis buvo pradėjęs Juozo Požėros įdomų reportažą — "Dviejų lietuvių nuotykių Karelijoje".

Abudu Tysliavai galvojo savo laikraštį padaryti "platumą", "jokiai partija netar naujantį". Jiedu manė sumegzti glaudesnius ryšius su Tarybų Lietuva. Dėl to ir V. Tysliavienė, mūsų žiniomis, galvojo su sūnum vykti į Lietuvą "pasidairyti". Tenka priminti, jog Tysliavų sūnum Juozas, dar tebelankęs aukštąją mokyklą Niujorke, gerai lietuviškai kalba ir rašo; atliekamą nuo mokymosi laiką įdeda į žurnalistiką.

Prieš mirdamas prašė žmonos, kad jo palaikus krematoriume sudegintų, o pelenus palaidoti nuvežtų į gimtąją šalį, į Tarybų Lietuvą, į "pavergtą Lietuvą", kaip jis rašydavo vis "dėl efekto"...

J. Tysliava įdomus buvo ir tuo, kad mažai akademinio mokslo ragavęs, prasimušė į priekį.

Kaip visuomenės veikėjas buvo silpnas vyriausiai dėl to, kad jo pasaulėžiūros horizontus sąlygojo siauras "lietuviškas nacionalizmas", "savas kiemelis". Jis nesuiprato ar nenorėjo suprasti revoliucinio darbininkų judėjimo istorijos perspektyvoje reikšmės, vaidmens, paskirties. Jo skelbta "lietuvių tautai meilė" buvo negili dėl to, kad nebuvo susieta su meile ir pagarba kitoms tautoms. Tai padaro žmogų siaurą, jo pasaulėžiūrą labai ribotą.

Atsimenu 1938 metus, kai mušu su Juozu sakėme kalbas viename New Jersey valstijos miestų lietuvių susirinkime, nukreiptame prieš lenkiškų ponų pasikėsinimą prieš Lietuvą. Tysliava, bandydamas pasirodyti didesniu patriotu už mane, pasakė:

— Aną dieną viename fabrike Brooklyne lietuvis darbininkas, supykęs ant lenko, kartu dirbančio, už tai, kad lenkai kėsinosi prieš Lietuvą, kad kirto jam į akį, tai lenkas visuomet atsimins lietuviško kumščio tvirtybę!

O jei lenkai išdrįs žengti Lietuvon, tai Lietuvos kariuomenė kirs jiems taip, kaip anas lietuvis lenkui, ir išvys juos iš Lietuvos strimagalvais!

Grįžome Niujorkan kartu. Aš priminiau jam tai, ir paklausiau:

— Nejaugi jūs tikite tuo, ką sakėte?

— Reikia žmonėsna patriotizmą skiepyti... — buvo jo atsakymas.

Bet tokia pažiūra nėra patriotizmas. Tai labai siauras šovinizmas. Juozas čia suplakė į krūvą Lenkijos imperialistus su lenkų tauta, net su lenkais darbininkais, dirbančiais "Brooklyno fabrike"...

Eiliuoto žodžio kūrėjas jis buvo gabus. Ir jei būtų pasukęs į tą kelią, į kurį pasuko Liudas Gira, Salomėja Neris ir kiti, Tysliava būtų pakilęs aukštai.

Reikia, tačiau, manyti, kad geresnieji J. Tysliavos eilėraščiai bus Tarybų Lietuvoje išleisti ir atitinkamai įvertinti.

Tiek galima pasakyti apie šį žmogų, be abejonės, daug ir sunkiai dirbusį.

Rojus Mizara

Nesijuokit

Jungtinių Valstijų Federalio Investigacijų Biuro viršininkas J. Edgar Hoover sako, kad jis geriau mirtų, negu kad taptų raudonu.

Prie to galima tik tiek pridėti, kad jis gerai ir padarytų, nes iš jo gero komunisto vistiek nebūtų.

—o—

Darbininkas pyksta ant tų šalių, kurios nori sudaryti klubą be atominių bombų. Girdi, tai ženklas, kad nekuriš šalyms ruošiasi šokti iš laivo.

Kam kam, bet Darbininko žmonėms nereiktų pykti. Juk jie taipgi šoko iš laivo ir leidosi už Atlanto, kaip kuris išmanė.

—o—

"Su apgailėstavimu reikia konstatuoti, kad atsidūrę išeivijoje ir neturėdami vieno, visus jungiančio, autoriteto, išsidalinome į grupių grupes ir, atrodo, esame pasiryžę ginčytis tol, kol mūsų visų nesuviens bendras nutautimas", skundžiasi J. Sungaila.

Kitaip sakant, sutirps ponai, kaip margarinas barščiuose.

Dr. Šaipokas

DAR ES SALAAM. — Tanganyikos premjeras Julius Nyerere nepriklausomybės paskelbimo iškilnėse pažymėjo, kad jo šalis bus nepriklausoma ir draugaus su visomis pasaulio šalimis, jų tarpe ir su TSRS.

Kaip Laikytis Nuo Pasenimo

Čikagos universiteto paruoštas raportas apie žmonių senėjimą.

Žmogus sensta nuo sunkaus darbo, taipgi ir manymo, kad jis senas.

Protiniai sau pragyvenimą uždirbantieji ima jaustis senais sulaukę 70 metų. Fiziniai dirbantieji — sulaukę 60 metų. Bet ir fiziniai dirbantiesiems proto "mankštinimas", neleidimas smegenims stingti daug pagelbsti laikytis nuo nusėnimo.

Vienas žmogus rodo nusenusių dar vos 40 metų sulaukęs. Kitas gi ir po 70 metų atrodo nusenęs. Tas priklauso nuo darbo ir žmogaus poelgių, nuo jo veiksmų.

Psichologijos ir medicinos profesorius Ward Halstead, tyrinėjęs darbininkų senėjimą, sako, kad negalima duoti paprasto ir aiškaus atsakymo. Skirtingas darbas paveikia į senėjimą ar nesenėjimą, bet tai nėra vienatinė priežastis.

Mąstymas irgi prie to prisideda. Fiziniai dirbantieji ima manyti, kad jie seni po 50 metų, protiniai dirbantieji daug senesni būdami dar mano nusenę, tas pagelbsti jiems susilaikyti nuo senėjimo.

Lengvai dirbantieji laiko save pilniausiai subrendusiais sulaukę 40 metų. Sunkiau dirbantieji taip mano sulaukę 35 metų ar kiek anksčiau.

Moterys irgi taip. Turtin-gesnės, lengvai dirbančios, ar nieko nedirbančios, bet naudojančios fizinį mankšty-mąsi, jaučia pilnai subrendusios 35 metų sulaukę, darbininkės taip jaučiasi 27 metų sulaukę.

Žmogaus išvaizda irgi prisideda prie jo geresnio jausmo, o tai pagelbsti laikytis nuo nusėnimo. Moterims tas ypač gerai paveikia.

Pilnai gyvenimu patenkinti, turi progos ilgiau nepasenti. Neuztikrinimas, rūpestis, vargas sendo žmones greitai.

Bet visų sluoksnių žmonėms sustingimas veikti ką nors naudingo visuomenei, teisinantis senatve, pagreitina senėjimą. Reikia veikti ir skaityti, lavintis.

A - n - s

BEVERLY HILLS, Calif. — Buvęs prezidentas Trumanas irgi viešai pasisakė prieš Birch Society. Jo nuomone ji esanti niekas daugiau, o tik ku kluks-klanų gauja be uniformų.

Kaip Eina LB Vajus

Laike praeitos savaitės gauta aštuonios naujos prenumeratos, apskaičiuojant ir \$670.95 aukų. Šių gražių vėjus savaitinių rezultatų atsikime: pavyzdgingiausiai pasirodė Windsor, Kapuskasingo, Montrealo, Norwoodo ir kelių kitų vietovinių vajininkai ir rėmėjai. Taipgi šiuo tarpu eilė pavienių skaitytojų atsinaujindami prenumeratas gausiai parėmė LB. Apart virš vardintų vietovių, taipgi gražiai pažengė pirmyn su vėjus veiklos rezultatais Brooklyno, Čikagos, Toronto, Rochesterio, Great Necko ir Baltimorės vajininkai.

Torontiečių vajininkų lenktynės už pasėkmingesnį vėjus pravedimą susikoncentravo ant lenktynių tarp dviejų pirmaujančių vajininkų J. Valūno ir J. Valaičio. J. Valūnas kiek labiau įsitvirtino pirmoj vietoj, bet J. Valaitis nežada jam pasiduoti. Čia draugai darbuojasi visu ryžtingumu, nes jie žino tikrąją LB padėtį, kas ir jų lenktynėms sudaro didžiausiąją varomąją jėgą.

Tarpajoninėse lenktynėse antras rajonas laikosi pirmoj vietoj, o pirmas antroj. Trečiame rajone tikrai pavyzdgingai pasidarbavo ir darbuojasi Port Arthur apylinkės draugai. Skaudžiai atsilikę winniepiečiai. Ketvirtajame rajone vajininkai ir rėmėjai šiame vajuje, pakol kas, neleistinai atsilikę. Vėjus laikotarpis baigiasi, o čia dar tik apie aštuntadalį vėjus uždavinių išpildyta. Laikas ir labai laikas paspartinti vėjus pravedimo veiklą.

Iki gruodžio 11 d. vidurdienio iš rajonų gauta sekančiais: Iš pirmo rajono 6 naujos prenumeratos ir \$684.25 aukų. Iki būtinosios vėjus kvotos išpildymo dar trūksta 14 naujų prenumeratų ir \$215.75 aukų.

Iš antro rajono 16 naujų prenumeratų ir \$1,618.10. Iki kvotos trūksta 19 naujų prenumeratų ir \$181.90 aukų.

Iš trečio rajono gauta \$221.00 aukų. Trūksta iki kvotos 10 naujų prenumeratų ir \$229.00 aukų.

Iš ketvirtajame rajono gauta 1 nauja prenumerata ir \$41.50 aukų. Trūksta 9 naujų prenumeratų ir \$208.50 aukų.

Iš JAV gauta 10 naujų prenumeratų ir \$726.45 aukų. Jie aukomis garbingai išpildo savo uždavinį ir naujų prenumeratų gavime vidutiniškai laikosi.

Bendrai laike šio vėjus jau gauta 33 naujos prenumeratos ir \$3,291.30 aukų.

Už pasėkmingesnį vėjus pravedimą lenktyniuojantieji vajininkai dabar išsirikiavę ir turi punktų sekančiais: Toronto vajininkai 2,833 Montrealo vajininkai 1,847 Čikagos vajininkai 490 Windsoro vajininkai 486 Hamiltono vajininkai 411 Port Arthur vaj. 398 Brooklyno vaj. 289 Londono vaj. 236 Norwoodo vaj. 204 Kapuskasingo vaj. 198 Courtlando vaj. 131 Lawrence vaj. 125 Detroito vaj. 112 St. Petersburgo vaj. 100 Worcesterio vaj. 84 Rochesterio vaj. 78 Woterburio vaj. 78 San Leandro vaj. 69 San Francisco vaj. 65

Miami vaj. 60
Red Lake vaj. 60
Great Necko vaj. 59
Clevelando vaj. 50
Winipego vaj. 48
Atikokan vaj. 44
Rodney vaj. 42
Radway vaj. 42
Renabie vaj. 41
Baltimorės vaj. 34
Ir dešimtis kitų vajininkų, turinčių po mažiau kaip 40 punktų, kurių skaičius laike praeitos savaitės nesikeitė, čia neminimi.
Švenčių laikotarpis artinasi. Laike jų daug kam teks susitikti su giminėmis, draugais ar pažįstamais. Būtų visuomeniniai kilnu, kad per tuos susitikimus būtų prisimenama ir Liaudies Balso reikalai, jo išlaikymas ir visų svarbiausias reikalas, tai gavimas naujų skaitytojų dėl jo.

K. Kilikevičius

Kas Kaip Remia Liaudies Balsa

A. Daukantas, Toronto, pridavė naują prenumeratą, keliolika atnaujintų ir \$3.00 surinktų aukų. Aukojo: M. Turkus \$2.00 ir J. Ramanauskas \$1.00. Naują prenumeratą užrašė ir aštuonias atnaujino nuoširdžioji LB rėmėja V. Masienė. Tarp jos atnaujintų šešios prenumeratos į Lietuvą ir viena į Montrealą giminėms.

J. Sniečkus, Toronto, negalėjęs dalyvauti LB metiniame parengime, pridavė savaitraščio paramai \$10.00 aukų.

M. Bielinis, Otatwa, Ont., atsiliepdamas į vėjus laišką prisuntė \$3.00 aukų.

J. Kevėža ir A. Galinaitis, Toronto, pridavė paskelbti švenčių proga sveikinimą.

B. Kvietinskas, Montreal, prisuntė naują prenumeratą, porą desėtkų atnaujintų, kurių tarpe kelias K. Juškos ir F. Kaušakio atnaujintas į Lietuvą; švenčių proga pasveikinimą paskelbti ir \$30.00 surinktų aukų. Aukojo: A. Judickas ir Gen. Pažera po \$6.00; V. Meškaitė \$4.00; Jul. Kaušakienė, V. Knystautas, J. Makarevičius ir J. Vagonienė po \$2.00; E. Elnikis, Juozas, L. S., A. Liepinaitis, J. Mikaliunas ir J. Svajus po \$1.00.

P. Kisieliene, Montreal, prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną J. Sinkevičiaus atnaujintą į Lietuvą ir \$47.50 surinktų aukų. Aukojo: Petras Šiuplevičius \$20.00; E. Vilkis \$15.00; J. Sinkevičius \$6.50; Peter Putys \$5.00 ir K. Zečius \$1.00. Aukų rinkime ir prenumeratų atnaujinime gražiai patalkininkavo E. Vilkis.

V. Bunkus, Jamaica, N. Y., prisuntė naują prenumeratą, keletą atnaujintų ir

dar \$18.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Pažius \$5.50; J. Stanelis \$5.00; J. Jordan, P. Solomskas, L. Gabrilovich, M. Stakan, N. Valenta, B. Makutienė, V. Kudirka ir P. Ramoška po \$1.00.

J. Lesevičius ir J. Urbanavičius, Montreal, prisuntė porą desėtkų atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe porą B. Juraičių ir P. Trečiokienės atnaujintų į Lietuvą ir surinktų bei kolektyviai sukeltų \$165.00 aukų. Aukojo: Kolektyvas \$69.00; B. Paukštys \$16.00; J. Čeponis, Diegutis ir K. Žvirblis po \$10.00; P. Trečiokienė \$6.50; B. Juraitis, J. Petronis, S. B. ir K. A. po \$6.00; Brome Lake ir Kaimynas po \$5.00; P. Budreika, Dypukas ir Alb. Pranas po \$2.00; Antanas \$1.50; J. Čelkis ir Z. Stanley po \$1.00.

T. Varnelis, Kapuskasing, Ont., prisuntė visų tos apylinkės LB skaitytojų atsinaujintas prenumeratas ir nuo penkių rėmėjų \$89.00 aukų. Aukojo: J. Sakal \$50.00; T. Varnelis ir J. Zelnis po \$16.00; T. Kairys \$6.00 ir F. Artišauskas \$1.00.

J. Jakubauskas, Lac La Hache, B. C., atsiliepdamas į LB vėjus laišką, prisuntė \$5.00 aukų.

S. Rainard, Dorchester, Mass., prisuntė nuo Amerikos Liet. Piliiečių Klubo \$5.00 aukų ir klubo narių suaukų \$12.00.

C. Rimkienė, Baroda, Mich., prisuntė naują prenumeratą užrašytą J. Casco į Lietuvą, keletą atnaujintų ir dar \$14.00 surinktų aukų. Aukojo: F. Lukas \$3.00; M. Butvila ir M. Bozura po \$2.00; R. Samulionis ir J. Staškus po \$1.50; F. Černauskas ir S. Bagdon po \$1.00 ir keturi po 50 c.

Minime Dviejų Metų Liūdną Sukaktį

Nuo Mirties

Mano Gyvenimo Draugo ir Šeimos Tėvo

Mike Dabravolskio

Po netikėtos darbe nelaimės mirusio gruodžio 16 d., 1959 m.

Slenka liūdni metai be Tavęs mus mylėjusio ir mūsų mylimo Gyvenimo Drauge, mūsų Tėve ir Grandpa.

Mes visi su širdgėla minime ir liūdime Tavęs.

Žmona H. Dabravolskienė
Dukterys Helen, Anna, Julia ir Rose
Sūnūs Mike ir Rony
Žentai, Marčios, Anūkai ir Anūkė

J. G. Zemaitis, Rochester, N. Y., atsilygindamas už paskelbimą paieškojimo paaaukojo \$2.00.

R. Barauskas, Rochester, N. Y., prisuntė keletą atnaujintų prenumeratų, kurių tarpe vieną W. Cherney atnaujintą į Lietuvą ir \$2.00 surinktų aukų. Aukojo: W. Cherney \$1.00 ir du po 50 c.

A. Gukas, Lockport, Ill., užrašė naują prenumeratą aukų. Aukojo: J. Vaičiulis paaukojo \$7.00.

H. Dabravolskienė, Toronto, atsinaujino prenumeratą, parėmė LB minėdama liūdną sukaktį ir dar prie to paaukojo \$10.00.

J. Valūnas, Toronto, pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų ir \$9.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Vaičiulis \$6.00; O. Gaučys \$1.50; A. Savickienė ir P. Daujotienė po \$1.00.

J. Rimšelis, Toronto, paaukojo LB paramai \$10.00.

M. Olsen, Windsor, Ont., atsinaujino prenumeratą, prisuntė švenčių proga pasveikinimą paskelbti ir prie to dar paaukojo \$2.00.

J. Valaitis, Toronto, pridavė keletą atnaujintų prenumeratų ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Kairys \$3.50; J. Vilkelis \$1.00.

L. L. D. 9-ta kuopa, Norwood, Mass., per R. Naurą prisuntė naują prenumera-

ta, užrašytą į Lietuvą ir \$56.20 aukų dėl savaitraščio paramos.

B. E. Senkevičienė, Chicago, Ill., prisuntė nuo M. Kavaliausko naują ir atnaujintų prenumeratų ir \$5.50 aukų.

Jul. Svirplienė, Windsor, Ont., prisuntė nuo windsoriečių vajininkų kolektyviai sukeltų aukų \$120.50; Broliuko surinktus \$9.00; nuo Freds Grocery's ir J. Rubb po \$2.00 aukų ir nuo J. S. 50 c. Viso \$135.00.

M. Niaurienė, Verdun, Que., atsinaujindama prenumeratą, paaukojo \$4.00, kas per klaidą buvo paminėta ne jos, o M. Gudo vardu. Labai atsiprašome klaidos palies-tus.

Patys atsinaujindami prenumeratas paaukojo: J. White, Regina, Sask., \$16.00;

J. Kavaliauskas, Beaver-mouth, B. C., \$1.00;

A. Budauskienė, Montreal, \$1.00;

P. A. Bechis, Great Neck, N. Y., \$2.50;

Jos. Zlioba, / So. Boston, Mass., \$1.50;

J. Kriviskas, Montreal, \$2.00;

M. Zurauskas, Bourlamaque, Que., \$1.00.

Visiems už pasidarbavimą ir aukas dėl LB paramos, širdingai aciu.

Administracija

Montrealo žinios

Trumpai apie viską

Gruodžio 3 dieną Vytauto klubo pašalpinės draugijos susirinkime pirmininkas pranešė, kad klubo svetainėje bus paruošta vaikams eglaitė. Jis kvietė atsivesti būsimus klubiečius. Jie būsią apdovanoti.

Renkant valdybą ateinančioms metams, neatsiradus opozicijos, J. Džiaugys vienbalsiai išrinktas ir ant toliau. Jis pasirodė kaip vienas iš geriausių pirmininkų, tad nariai ir nenorėjo statyti prieš jį kitus.

Į direktorių tarybą išrinkti A. Greibus, Ch. Juška, J. Petrauskas, J. Vilkelis, Ch. Ambrasas.

Sėrų sekretorium išrinktas šiaugimis jaunuolis Robertas Bohemier.

Nuo savęs linkiu naujai valdybai geriausias sėkmės darbuotis klubo naudai: kad užsibrėžtas siekis statyti svetainę būtų realizuotas dar 1962 metais.

Gruodžio 2 dieną Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Montrealo kuopos pastangomis buvo suruošta vakariene Liaudies Balso vakariene, rėmėjams ir simpatikams.

Atidarant vakariene, draugas J. Urbanavičius pakvie-

tė draugą J. Lesevičių pakalbėti. Jis trumpai apibūdino vajuos eigą, kvietė visus dalyvius ir skaitytojus kreipti daugiau atydos į gavimą naujų skaitytojų. Jo many, mu, esą galima dar gauti naujų skaitytojų vietoje, tik reikia rodyti didesnę ryžtą.

Jo kalba buvo sutikta rankų plojimu, kas reiškia, kad visi jam pritarė.

Paskui visi dalyviai praleido vakarą draugiškai besilinksmindami, besivaišindami skaniais šeimninkų paruoštais valgiais, o pavargę dar ir padainavo. Pasirodė, kad mes dar nepamiršom lietuviškų dainų, nors kiti išgyvenom Kanadoje jau virš 30 metų.

Seną montralietį P. Skirpą ištikio nelaimė — iš ryto važiuojant į darbą taksu ki-

tas taksis įvažiavo ir įvyko nelaimė. Vairuotojui buvo sulaužyta ranka, o draugas Skirpa buvo labai sukrėstas. Buvo reikalinga pagalba ligoninėje.

J. Stankevičių sužeidė darbe. Jis randasi ligoninėje.

Linkiu ligoniams greitai pasveikti.

Mirė F. Brazauskas, sulaukęs 69 metų amžiaus. Nuliūdime paliko žmona.

Taipgi mirė Karolina Katinas (Grikaitytė), sulaukęs 73 metų amžiaus.

Nuliūdime paliko 2 sūnūs ir dvi dukterys.

J. Puzinas lankėsi Brooklyne, N. Y., ant savo gimnazičio Zigmo Maseliūno laidotuvių. Ta proga jis pabuvojo nekuri laiką pas savo sesutę.

Brooklyno lietuvių gyvenimas ir jų draugiškumas padarė jam gerą įspūdį. B. K.

Apie Peraugimą į Visuomeninę Savivaldą

P. Romaškinas

TSRS MA Valstybės ir teisės instituto direktorius

Vienas iš svarbiausių naujosios TSKP Programos projekto teiginių yra išvada, kad Spalio revoliucija įves-

ta Tarybų šalyje proletariato diktatūra, užtikrinusi išnaudotojų klasių likvidavimą, visišką bei galutinę socializmo pergalę ir visuomenės perėjimą į išplėstinę komunistinę visuomenės statybą, įvykdė savo istorinę misiją ir vidaus vystymosi uždavinių požiūriu nustojė buvusi būtina TSR Sąjungoje.

Likvidavus išnaudotojų klases, išnyko jų pasipriešinimo slopinimo funkcija. Buvo visapusiškai išvystytos svarbiausios socialistinės valstybės funkcijos — ūkinė organizacinė ir kultūrinė-auklėjamoji. Socialistinė valstybė įžengė į naują vystymosi fazę.

Naujomis istorinėmis sąlygomis, išplėstinės komunistinės statybos laikotarpiu, socialistinė valstybė, kuri atsirado kaip proletariato diktatūros valstybė, virto visaliaudine valstybe, visos liaudies interesų ir valios reiškimo organu. Prasidėjo

valstybės peraugimo į visaliaudinę socialistinę visuomenės darbuotojų organizaciją procesas.

Naujosios Programos projekte mūsų partija, vadovaudamasi marksistine dabartinės epochos analize, numatė kelius komunistiniam pastatyti ir mokliškai parengę socialistinio valstybingumo peraugimo į visuomeninę komunistinę savivaldą perspektyvas. Partija vadovaujasi tuo, kad komunistiniai pradai atsiranda ir bręsta kaip vidinių socialistinės visuomenės vystymosi dėsningumų rezultatas ir kad būsimieji visuomenės savivaldos organai yra ne kas kita, kaip dėsningas šios visuomenės politinės organizacijos vystymosi rezultatas.

Būtų neteisinga įsivaizduoti reikalą taip, kad, pastatę komunistinę visuomenę, žmonės, "nunyktant" valstybei ir teisei, sugriautų jos iki pamatų, o po to plynoje vietoje sukurs naują komunistinę visuomeninę savivaldą.

Būsimoji komunistinė visuomeninė savivalda bus susijusi su politine socialistinės visuomenės organizacija glaudžiausio paveldimumo santykiais.

Komunizmas — galinga, basivystanti visuomenė, nuolat vis labiau įvaldanti gamtos jėgas, organizuojanti žmonių darbą pagal jų sugebėjimus ir paskirstymą pagal augančius poreikius, vairojanti į naujas vystymosi viršūnes mokslą, techniką, meną. Vadinasi, tos socialistinės valstybės pusės, kurioje reikišias jos ūkinis-organizacinis ir kultūrinis-auklėjamoji vaidmuo, komunistinio sąlygomis ne tik neišnyks, o bus vis labiau vystomos. Komunizmas, aukščiausioji naujo gamybos būdo fazė, reikš ir aukštesnę ekonomikos planavimo, visos gamybinės veiklos planavimo pakopą.

Tuo būdu socialistinės valstybės pagrindinės funkcijos — ūkio ir kultūros valdymo, auklėjimo ir mokyimo, darbo paskirstymo ir vartojimo srityje — neišnyks, o pasikeis pagal visuomenės vystymąsi. Planavimo bei apskaitos organai, kurie dabar yra valstybiniai, palaipsniui neteks politinio pobūdžio, ir į jų darbą bus į-

traukti visi gyventojai tiek per visuomenines organizacijas, tiek ir betarpiškai.

Komunizmo negalima įsivaizduoti ir kaip kažkokios pusiau anarchinės, neorganizuotos visuomenės, kurioje kiekvienas darys visa, ką jis sugalvos. Šios didžiai organizuotos visuomenės, sudarytos iš labai sąmoningų žmonių, reikalus tvarkys tam tikras visuomeninis mechanizmas, be visuomeninės savivaldos valstybinės sistemos. Jis nebus politinio pobūdžio ir turės didelį moralinį autoritetą visų visuomenės narių akyse.

Tačiau tai nereikš, kad visas ūkio ir kultūros valdymo funkcijas tam tikrame etape prisiims profsąjungos arba kitos visuomeninės organizacijos. Komunizmo sąlygomis atsirasis naujas visuomeninės savivaldos organizacijos tipas. Ji perims visą geriausią iš partinio, tarybinio, profsąjunginio vadovavimo patyrimo.

Komunizmas yra aukščiausioji visuomenės gyvenimo organizavimo forma, kuriai esant vieningą visuomeninio darbo ritmą, darnumą ir drausmę užtikrina didis visuomenės pareigos supratimas, apsprendžia visa komunistinės visuomenės sankloda; darbas ir drausmė nebus žmogui našta; darbinė veikla vairs tikra kūryba, džiaugsmo šaltiniu.

Teisės ir pareigos organiškai susijungs į vieningą komunistinio bendrabūvio normas. Susidarys vieningos, visų pripažintos komunistinio bendrabūvio taisyklės, kurių laikytis taps poreikiu ir įpročiu visiems žmonėms. Todėl nebereiks, kad visuomenė, formuodama elgesio taisykles, jas paremtų specialiu prievartos aparatu — teismais, milicija ir t. t. Elgesio taisyklės neturės politinio bei juridinio pobūdžio.

Gal būt, pirmuose komunistinės visuomenės vystymosi etapuose joje bus atskirų ekscesų, primenančių dabartinius teisės pažeidimus. Greitas aplinkinių reagavimas, vidinis žmogaus poreikis palaikyti viešąją tvarką, įsitikinimas, kad jo veiksmus nedelsiant parems visas kolektyvas — viso to visiškai pakaks atskiriems galimiems ekscesams nušlopinti.

Kokiomis gi svarbiausiomis kryptimis vystysis socialistinis valstybingumas, peraugdamas į visuomeninę komunistinę savivaldą? (Bus daugiau)

NEW YORK. — Prez. Kennedy galvoja pertvarkyti muičių politiką taip, kad Amerikos prekybą su Vakarų šalimis pasidarytų be jokių suvaržymų.

DOVANŲ SIUNTINIAI Į TARYBŲ SAJUNGA IR KITUS TARYBINIUS KRAŠTUS

Su malonumu pranešame, kad PAGERINOME MAISTO, TEKSTILĖS ir VAISTŲ bei kitų dalykų persiuntimą

Prašykite mūsų naujo kainoraščio ir informacijų pas

Montrealo Atstovą
Mr. Manfred Kory
Mūsų kainos žemiausios Kanadoje ir JAV.

JŪS GALITE PILNAI pasitikėti Kanados didžiausia ir labiausiai prityrusia dovanų siuntinių persiuntimo firma

International Gift Parcel Service

1126 SHERBROOKE ST. W. — Tel.: VI. 4-4860
Montreal 2, P. Q., Canada

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.

Valome visokius drabužius, gardinas, blankietus, lovyų uždangalus, karpetus, chesterfieldus ir bilė ką, kas tik yra Jūsų namuose.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Turime naujai įrengtą moderniškiausią STORAGE. Greitas patar avimas. 20 metų patyrimas garantuoja darbą.

Savininkai:

A. Keršys, P. Petrulis, P. Keršulis, A. Greibus
1205 CHURCH AVE. P.O. 8-6679
VERDUN, QUE.

Specialista! Drabužių Dažytojai

Jos. Petrera & Geo. Marks

199 A CHEMIN CHAMBLY RD.

LONGUEUIL, QUE.

Montreale ir apylinkėse paimame ir pristatome į namus. Darbą garantuojame savo 30 metų patyrimu.

Telefonas OR. 4-7578

Mokslo Klausimais

J. Batarūnas

Fizikos-matematikos mokslų kandidatas

(Tęsa)

Atliekant eksperimentus su įvairiausiomis medžiagomis, galima pastebėti trijų tipų kreives. Jos fizikams sako štai ką: pirmoji kreivė rodo, kad medžiaga bangų nesugeria, ir joje nėra nesuporuotų elektronų; antroji kreivė liudija, kad medžiagoje yra nesuporuotų elektronų, bet jie pririšti prie medžiagos atomų arba, kitais žodžiais tariant, medžiagoje yra laisvųjų radikalų. O iš trečiosios kreivės suprantama, kad medžiagoje yra laisvų elektronų. Tokie tyrimai yra vadinami paramagnetiniu rezonansu. Smalsiems mokslininkams kilo mintis iširti paramagnetinio rezonanso metodu medžiagas, vaidinančias pagrindinį vaidmenį gyvojo gamtoje. Gautieji rezultatai prašoko visus lūkesčius.

Baltymai — puslaidininkiai

Labai įvairios yra baltymų funkcijos gyvame organizme, tačiau jas apjungia viena bendra ir pati svarbiausioji jų savybė: baltymai skatina daugelį gyvybinių procesų, kaip medžiagų apykaitą, atsinaujinimą, augimą. Tokio skatinimo prigimtis slypi grynai fizikinėje baltymų savybėje. Yra žinoma, kad neorganinėje chemijoje dauguma reakcijų reguliuojami — katalizatoriai yra puslaidininkiai. Savaimė peršasi išvada, kad ir baltymai yra tokios prigimties. Kruopštūs tyrinėjimai tai patvirtino: baltymai pasirodė esą puslaidininkiai, tačiau "blogi" puslaidininkiai, beveik izoliatoriai. Kuo medžiagoje yra mažiau laisvų, nuo molekulių atitrūkusių elektronų, tuo ji yra blogesnis puslaidininkis ir geresnis izoliatorius. Baltymuose laisvų elektronų yra labai mažai: dvilikoje tonų baltymų kambario temperatūroje tebutų tik vienas laisvas elektronas.

Fizikams yra žinoma, kad jeigu puslaidininkis yra blogas, jei jo elektroninis laidumas yra mažas, tai, norint laidumą padidinti, į puslaidininkį įvedama priemaišų — kitos medžiagos atomų arba molekulių, nuo kurių elektronai atitrūksta žymiai lengviau. Gamta, pasirodo, šią priemonę žino labai seniai. Baltymų elektroniniam laidumui padidinti, gyvas organizmas į juos įveda priemaišų — pačias cheminėje reakcijoje dalyvaujančias medžiagas.

Kuo remiantis galima da-

ryti šį drąsų spėjimą ir kaip ji galima patikrinti? Atsakymą mums duoda labai trumpos radijo bangos.

Paėmę dar gyvus gyvulių audinius (o juose, ir atskyrus nuo organizmo, dar kelėtą valandų vyksta cheminės reakcijos) ir stebint, kaip jie sugeria radijo bangas, ekrane matomas siauras signalas. O tai reiškia, kaip jau žinome, kad gyvų audinių baltymuose yra laisvų elektronų. Kadangi grynuose baltymuose laisvų elektronų nėra, tai aišku, kad juos atidavė priemaišinės medžiagos — laisvieji radikalai, patys likdami tik su suporuotais elektronais. Atpalaiduoti elektronai keliauja per baltymus, pernešdami energiją, kurią organizmas gali panaudoti savo nuožiūra, arba vėl prikimba prie kitų laisvų radikalų. Taip prasideda naujų organinių medžiagų gamyba. Taigi baltymai su juose esančiomis priemaišomis yra gyvojo organizmo mašina, kuri gamina naujas medžiagas.

Mirusiuose audiniuose baltymų struktūra suyra; juose laisvų elektronų nėra, ir ekrane signalas panašus į tiesiąją liniją.

Elektronas įspėja — pavojus

Laisvieji radikalai, kuriuos gamina pats organizmas, noriai atiduoda savo elektronus, persigrupuoją ir jungiasi į naujas medžiagas. Taip vyksta reakcijos gyvosios gamtos laboratorijoje. Natūralų baltymų darbą ga-

li sutrikdyti intensyvus radioaktyvus spinduliavimas, atsiradęs, pavyzdžiui, sprogdus atominėi bombai. Prasideda spindulinė liga. Tiriant pažeistus audinius paramagnetinio rezonanso metodu, pasirodo pavojaus signalai. Prisiminkime, ką jie sako: audiniuose yra laisvųjų radikalų, atsiradusių dėl spinduliavimo poveikio. Normalūs baltymų darbas sutrinka. Labai aktyvūs radikalai — kenkėjai atakuoja jautrius organizmo audinius, pažeidžia medžiagų apykaitą, gamina kenksmingas medžiagas. Toks yra fizikinis spindulinės ligos vystymosi vaizdas. Be abejonės, čia yra dar daug neišskumų. Dėl spinduliavimo atsiradusių laisvųjų radikalų tolimesnis tyrimas ir priemonių jiems neutralizuoti ieškojimas — tai klausimai, kuriuos išspręsti, reikia tikėtis, padės paramagnetinis rezonansas.

Laisvieji radikalai ir vėžio liga

Paramagnetinio rezonanso metodu buvo iširta ir daugybė kitų medžiagų. Pasirodo, laisvųjų radikalų perteklius yra tabako dūmuose ir tabako dervoje, įvairiose kitose dervose, automobilių išmetamose dujose, fabrikuose dūmuose, padegintame maiste ir, matyt, kad šiose medžiagose jie laikosi pakankamai ilgą laiką. Patekę į organizmą kartu su perkepintu maistu, rūkant arba kvėpuojant dūmus, pašaliniai laisvieji radikalai gali trukdyti normalią organizmo veiklą. Pagal vieną šiuolaikinių teorijų, vėžio ligos kilmė yra susijusi su laisvųjų radikalų pertekliumi organizme. Šią hipotezę patvirtina statistiniai duomenys apie sergan-

čiusius, pavyzdžiui, plaučių vėžiu. Juo dažniausiai serga šachtininkai, kaminkrėčiai, daug rūkantieji ir kiti, kuriems kvėpuojant, į plaučius patenka daug laisvųjų radikalų.

Jeigu patenkantys radikalai iš tikrųjų yra pavojingi, tai mūsų laimei didelė jų dalis greitai neutralizuojasi. Bandymai parodė, kad jeigu padegintas maistas yra gerai sukramtomas, tai jame laisvieji radikalai išnyksta.

Taigi radijo bangomis patsiseka suprasti kai kuriuos gyvojoje gamtoje vykstančius elementarius procesus. Tai toli gražu ne vienintelis vaisingo fizikos ir biologijos bendradarbiavimo pavyzdys. Nes mes, kalbėdami apie tai, dar palikome nūsalyje tokius svarbius dalykus, kaip vandens vaidmenį gyvojoje gamtoje, tobulai ir našiai dirbančią kvantinę raumenų mašiną, paveldimųjų savybių priklausomybę nuo cheminių ryšių persigrupavimo ir daugybę kitų klausimų.

Jie Žino Ką Daro

Betty Lee, Globe and Mail korespondentė, rašo iš Tanganyikos, kad iš 1,700 britų tarnautojų sutiko pasilik-

ti Tanganykoje tikrai 150. Visi kiti bėgs iš tenai. Ir suprantama, kodėl jie nenori pasilikti.

Tanganyika, ilgus laikus buvusi britų kolonija, tapo nepriklausoma. Faktiniai ji tapo nepriklausoma praėjusią savaitę. Ji apima plotą keturis kartus didesnę už Vakarų Vokietiją. Gyvena 8,000,000 gyventojų. Po ilgo britų viešpatavimo šiandien Tanganyika yra bemokslė ir nuskurdusi. Net ir dabar, atominės gadyinės metu, tik 50 procentų Tanganyikos vaikų mokosi skaityti. Tanganykoje labai mažai vietinių prasilavinusių žmonių. Kolonistai nesistengė šviesti vietinius žmones. Nesistengė kelti jų ekonominį būvį.

Tanganyika buvo kolonizatorių žaliavos laukas. Vyriausias Tanganyikos produktas — sisalas, augalas, iš kurio daromas šniūras (twine). Šis augalas duoda vo kraštui \$36,000,000 pajamų per metus. Po to seka medvilnė, kava ir t. t.

Dabar, Tanganyikai tapus nepriklausoma, šeiminkai nesijaučia gerai. Jie žino, kad jų nepagirs už tokį šalies apleidimą.

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

Dėl Siuntinių į Tarybų Lietuvą

ir kitas Tarybų Sąjungos Respublikas

UKRAINSKA KNYHA

Priimam persiuntimui gatavai sudarytus siuntinius tik iš naujų drabužių, medžiagos, avalynės, medikamentų, maisto ir kitko.

Suteikia Patogiausį ir Greičiausį Patarnavimą Muitas ir kitos persiuntimo išlaidos apmokamos per mūsų firmą ir gavėjui nieko nebereikia primokėti.

Ukrainska Knyha centras ir skyriai randasi:

TORONTE:

362 Bloor St. W. — 1162 Dundas St. W.

WINNIPEG: — 613 Selkirk Ave.

EDMONTONE: — 10803 — 95 St.

VANKUVERYJE: — 2643 E. Hastings St.

Toronto skyriuje ir centrinėje raštinėje turime gerą pasirinkimą įvairių medžiagų, drabužių, avalynės bei odos dėl siuntinių.

Toronto skyrius ir centrinė raštinė atdara kas dieną nuo 9 val. ryto iki 6 val. vakaro. Sekmadieniais ir pirmadieniais uždaryta. Rašant mums laiškus, prašome rašyti anglų kalba.

Centrinė raštinė:

Ukrainska Knyha

362 BLOOR ST. W. — TORONTO 4, ONT.

Telefonas: LE. 4-7551

Siuntiniai į Lietuvą, Latviją, Estiją ir kitus SSRS kraštus. Siųskite savo giminėms ir artimiems siuntinius per lietuvišką įstaigą

SAKAS PARCEL SERVICE

sent by

Ukrainska Knyha

755 Barton St. E., Hamilton, Ontario
Tel. LI. 4-7239

Jūsų siuntiniai yra garantuoti ir apdrausti. Galite siųsti maistą, avalynę, vaistus bei rūbus, nuo 4 iki 17 svarų. Muito mokesčiai yra Ukrainska Knyha nustatyti.

Mūsų naujoje didesnėje patalpoje jūs rasite: avalynės, skaručių, skutimo ir kirpimo priemonių ir kt. Mes turime didelį pasirinkimą kostiuminės medžiagos. Kaina nuo \$8.00 ir daugiau už kostiumą. Lygios vienspalvės vilnos ir angliškos dryžuotos. Išskyrus pirmadienius.

Mes jums patarnausime greitai, nuoširdžiai ir teisingai.

Darbo valandos nuo 10 val. ryto iki 7 val. vakaro

JUSTINAS MARCINKEVIČIUS

Puŝis, Kuri Juokėsi

(Taša)

Nieko negaliu padaryti su savim — kas mintyse, tas ir ant liežuvio.

— Man atrodo, — pradėjau atsargiai, — kad režisierius turi teisę perspėti aktorį, kai šis išeina už spektaklio ribų. Juk jisai, režisierius, irgi kuria. Tiesa, ne vaidmenį, bet gal dar daugiau — visą spektaklį. Todėl...

— Režisierius kuria tada, kai jisai sėdi vienas už savo stalo tuščioje salėje, — perkirto Juozėnas. — Paskui spektaklį į savo rankas paimame mes, aktoriai. Supranti, režisierius tai kaip ir motina: padeda vaikui, o šiuo atveju spektakliui, žengti pirmus žingsnius. Bet vos tik tai vaikas pajunta, o šitai jis pajunta generalinės repetitijos metu, kad jis jau gali vaikščioti. — Jis būtinai ištrūksta iš motinos rankų ir nubėga velniai žino kur!

— Taigi, kad velniai žino kur, — pabandžiau prieštarauti. — Ir motina, ir režisierius, man rodos, privalo perspėti, sulaikyti vaiką, kad jis nenubėgtų velniai žino kur, o eitų ten, kur jis turi eiti.

— Senucijau, nepažįstu tavęs. — padeklamavo poetas Meškaitis. Tur būt, Petrariką. — Kai menininkas kuria, jokie režisieriai, jokios mamos ir auklės negali, neturi teisės jo sulaikyti. Ar ne tu pats aukštom frazėm kalbėjai apie menininko laisvę? Aš sveikinu aktorius Juozėno drąsą, jo aistrą ir temperamentą. Scenoje aš mačiau savo amžininką, besiblaškantį, beieškantį ir... ir negalintį rasti. Todėl, kad nėra ko ieškoti. Nėra ko rasti. Leiskite Juozėną į didelę ir tuščią sceną.

Pirmą kartą mūsų mažas draugas pasakė tokią ilgą kalbą. Jis išgėrė, nusijuokė ir pajuto reikalą dar kažką pasakyti.

— O dėl motinos ar tėvo teisių tu, kaip sakoma, nesiginčyk: ar daug tave galėjo įspėti ir sulaikyti tavo tėvas, nors, kiek man žinoma, ir labai to siekė. Net per daug siekė.

Aš smarkiai paraudau, širdis pradėjo garsiai plakti. Jaučiau, kad dabar turi, būtinai turi įvykti kažkas labai svarbaus, ir visas išsitempiau.

— Klausyk, — advokatas Gocvingeris panorą įsikišti. — Tu jau per daug... Jo tėvas neseniai mirė.

Meškaitis šaipėsi:

— Žinau. Na ir kas? Viskas šiame pasaulyje miršta. Viskas! Ir mūsų jaunas dailininkas tik išsivadavo nuo vienos auklės. Tu manai, kad jis mylėjo savo tėvą? Che! Mylėjo! Jis nekentė savo tėvo, lygiai kaip mūsų aktorius režisieriaus.

Aš pašokau, mano rankos drebėjo. Štai dabar, kaip tik dabar turi įvykti kažkas labai svarbaus. Daugiau aš nieko negalvoju ir kirtau mūsų jaunam draugui per labai inteligentišką veidą.

Jau tarpduryje aš pasakiau:

— Jeigu kada tai ir buvo tiesa, tai dabar — melas. Melas! Sakau jums: melas!

Ir išėjau. Girdėjau, kaip jie mane šaukė, bet nesugrįžau. Žinojau, kad jau niekad daugiau nesugrįšiu į ankštą mansardą, nukabinėtą gražiai įrengtomis nuotraukomis, vaizduojančiomis mane patį smulkiuose, menkaverčiuose vaidmenyse.

Man pasirdė, jog tik dėl to aš ir buvau užėjęs, kad štai dabar išiečiau.

Saulėtas rytas žadėjo gerą dieną. Nubudau aš anksti, rankose ir krūtinėje jausdamas didelį muzikos ilgesį. Mano daiktai tylėjo, ir mano kūnas tylėjo. Aš net neatsimenu, kada paskutinį kartą girdėjau muziką. Tur būt, tai buvo labai seniai, kada aš dar paisiau medžius ir sakiau, kad tai žmonės. Nežinau, ar kas nors tikėjo tada mano žodžiais, bet aš tikėjau. Ir niekas, žinoma, nebūtų patikėjęs, jeigu aš būčiau kam nors prasitaręs, kad girdžiu muziką. Man atrodė, kad visi ją girdi ir nieko nuostabaus čia nėra. Todėl aš ir tylėjau.

Atidariau langą. Saulė patiesė rudenįjančiame mieste visą talentingo dailininko paletę. Ir žemė, ir oras buvo pilnas spalvų, ramių, protinių ir mąstančių spalvų, kuriuos jau vienu savo olimpinium rimtumu tarsi norėjo pasakyti, kad jos žino kažką. Žino savo priežastį ir tikslą, žino, kam ir kodėl jos yra. Reikėjo tikrai pasišnekėti su jomis, ir jos viską būtų pasakiusios.

Nutariau šiandien pakvėpuoti spalvomis ir pataisyti savo sveikatą. Gal jos visko ir nepasakys man — juokinga, žinoma, būtų tikėtis tokio atvirumo, bet, suprantate, kada kas nors tyli, būtinai norisi jį prakalbinti.

Aš triūšiau prie nedidelio savo eliuo dailininko. Švariai nu-

gramdžiau paletę, į kurią giliai buvo įsiėdusios tamsios ir pilkos spalvos. Tik tai neieškote čia kokios nors paslėptos prasmės — jos liko mano paletėje dar nuo to laiko, kai aš tapiau "Skaičių triptiką" ir "Pirmąjį žingsnį". Paskui išspaudžiau iš tūtelių ant švarios paletės visą vaivorykštę naujų spalvų — gražiai susiraičiusios, jos atsigulė pailsėti, bet aš mačiau, kaip jos nekantraudamos laukia, kada galės aplyginti save su tikrom, gyvomis spalvomis.

Prie durų kažkas paskambino. Aš atidariau, ir su nedideliu lagaminėliu įėjo Julė.

— Labas rytas, Romai! — ji stengėsi būti linksma ir nerūpestinga. — Žinojau, kad šiuo metu tave lengviausia rasti namie. Užėjau pasiimti motinos nuotraukos ir savo knygu.

— Gerai, kad užėjai, — pasakiau. — Viskas stovi savo vietoje. O kaip tu, Julė?

— O, aš dirbu prie staklių. Gavau naują ir labai dailią raštą. Įsivaizduoji, stilizuotas liaudies ornamentas... Aš jau išaudžiau — kaip nuo čia iki... iki tos benzino kolonėlės, atsimeni, kur mes pirkom benzina ir tu paspaudei tam seniui ranką? Aš jau mačiau merginą, kuri vilkėjo mano audimo suknele. O toliau jų bus dar daugiau. Vieną dieną jos visos apsilinks mano darbo suknelėmis...

— Čia tu gal ir per daug... Bus baisiai neįdomu. O kaip su konservatorija?

— Nepabėgs. Padirbėsiu metus, aprengsiu visas merginas, o kitą rudenį tai tikrai įstosi. Man dar tik devyniolika metų.

Gerai, kada dar tik devyniolika metų.

Tu prisimeni tą žmogų prie benzino kolonėlės. Jis tada man pasakė: "Visos kelionės geros". Žinau, kad gal ir geros, bet ne visos pasibaigia laimingai.

— Na, aš einu, — atsakė Julė, — nes pavėluosiu.

Aš persimečiau per petį etiudinėmą.

— Palydėsiu galiuką. Aš vis tiek niekur neveluoju.

Tylėdami nusileidome į gatvę, ir Julė paklausė:

— Ką dabar dirbi?

— Nieko. Dar tik tai noriu dirbti.

— Tai gerai. Aš irgi noriu dirbti. Užtat kas rytas anksti keliuosiu.

Tikriausiai dabar ir man reikės keltis anksčiau. Ar tu dar darai ryttais mankštą?

— Ne. Gyvename trise, ir kambarėlis labai mažas. Čeche kasdien būna gamybinė mankšta.

— Tai gerai.

Dabar mes nutilome ir ty-

lėjome visą kelią. Norėjau atsiveikinti, bet vis kažkaip neisejo.

— Na štai, aš jau ir atėjau, — pasakė Julė.

Per tvorą pamaciau didelį raudonų plytų korpusą. Toliau buvo dar vienas, ir dar vienas. Šiapus tvoros gero neigiamis skverliukas, liudnai gyveno rudeninių genų gazonas. Anksčiau atėjusios merginos stoviniavo bureliais, pagyvenusios moterys spiešėsi ant suolų, kurių čia buvo keletas. Niekas nesiveržė pro varus į fabriko kiemą — visi norėjo tas kelias minutes papūti ore. Iš vaikų, prisiglaudusių prie tvoros kitoje skvero pusėje, išėjo vienas kitas, dar teoekramtyuamas paskutinį kšnį. Daugiausia tai buvo vyrai, kurie niekaip nesupeja papusryciauti namie. Laorar jie degė cigaretes ir gooziai trauke pirmus dūmus. Visų rankos išsėjosi. Merginų — sunertos už nugarų arba sukryžiuotos ant krūmių, vyrų — kelnų kišenėse.

Mačiau, kaip mergina margu sijonėliu pasilenusį pasakė kažką Juliei į ausį ir ši labai nuraudo. Man kažkodėl pasirodė, kad buvo kalbama apie mane. O gal ir ne apie mane.

Vartai atsidarė, ir visi sujudė.

— Viso geriausio! — šuktelėjo Julė iš tolo.

Aš pamojavau ranka ir atsisečiau ištuštėjusiame skvere. Man vis neisejo iš galvos, ką bus pasakiusi Juliei mergina margu sijonėliu? Sėdėjau ir mačiau jas tebestovincias, vieną pasilenkusią, sunertomis ant krūtinės rankomis, kitą tiesią, kaip ta puŝis, kuri juokėsi. Išsitraukiau iš kišenės bloknotą ir pieštuku apmečiau kompoziciją. Paskui ilgai žiūrėjau į savo piešinį, bet vis tiek negirdėjau, ką šnabžda Juliei į ausį mergina margu sijonėliu. Pagalvojau, kad gal kitos merginos, kurios stovėjo netoliese, galėjo išgirsti kokį žodį, — ir nupiešiau dar tris smalsiai besiklausančias figūras. Bet ir šitos nieko nežinojo arba nenorėjo pasakyti man.

Tada aš dar apsidairiau, ką dar čia paklausus. Prie vartų privažiavo keli sunkvežimiai, šoferiai išlipo, smarkiai trinktelėję durelėmis, susispietė prie vienos mašinos, kuri buvo naujesnė už kitas, ir užsūrė. Vyrukas odine striuke, užkėlęs koją ant mašinos sparno, pasakėjo kažką linksmo, visi kvatojo, užversdami galvas, ir, nuriję juoką, užkasdavo jį cigarečių dūmais.

Nemanau, kad šitie vyrai būtų galėję man ką pasakyti. Bet vis tiek, kol vartai užsidarė, aš suspėjau pagau-

ti bloknote labai gyvą kompoziciją.

Paskui užėjau į valgyklą, išgėriau stiklinę arbatos ir nupiešiau nuobodžiaujančią bufetininkę. Ji tikriausiai labai daug girdėjo ir žinojo, bet kodėl ji turėjo staiga nei iš šio, nei iš to papasakoti viską man? Daugiau valgykloje nieko nebuvo.

Ilgai nežinojau, ką daryti. Iš nedidelės sargo būdelės išėjo senas žmogus, perbraukė atbula ranka veilius ūsus, pažiūrėjo į saulę ir garsiai nusičiaudėjo. Po to mes kurį laiką stebėjome vienas kitą. Tai jisai buvo tas žmogus, kuris čia atidaro ir uždaro vartus ir kuris daugiausia žino.

— Ar aš negalėčiau tamsos nupiešti? — paklausiau.

— Mane? — nustebė senis. Mačiau, kad jam buvo malonu, ir, nelaukdamas, kol aš, ko gero, apsigalvosiu, sutiko:

— Prašom. Tik tai aš turfu budėti. Gal, sakau, po darbo?

— Ne, ne! Aš jums netrukdysiu.

Senis pasistatė prie vartų taburetę, atsėdėjo ir išsitempė.

Papasakokit ką nors, — paprašiau norėdamas, kad jis pasijustų laisviau, ir atidariau savo etiudinėmą. Pailsėjusios spalvos apsidžiaugę saulės šviesa ir pradėjo su ja varžytis.

Ką čia beprapasakosi, kad dirbti reikia, — atsiliepė senis. — Tiek ir pasakojam, kiek dirbam. Štai kad ir aš — trisdešimt metų laikausi už ana to raudono mūro. Dabar jį visi vadina korpusu. Ir ko tik nedirbau, ir ko tik nemačiau! Jeigu taip rimtai reikėtų papasakoti, tai ir nežinočiau, nuo ko pradėti. Atsiprašom, telefonas... — jis įkišo ranką pro atdarą būdelės langą ir paėmė ragelį.

Man patiko frazė — "laikausi už raudono mūro". Reikia ją įsidėmėti.

— O dabar budžiu prie užtūros...

— Prie kokios užtūros? — nesupratau.

Taigi užtvankose būna tokia lyg ir juška: patrauki — vanduo ir teka, užstumi — upė sustoja. Palauk, neaš tyčia atitraukiau iš trukus bus pietų pertrauka, anksto savo juškas. Tik vieną minutėlę, kad tu pamatytum, kokia tai galinga upė! O-jo-joj, vyruti, tik mirėu-margu, tik verda, tik kunkuliuoja.

Senis išsijudino ir, čia atsiliepdamas telefonu, čia atidarydamas, čia vėl uždarydamas savo jušką, šnekėjo ir šnekėjo. Aš jau ne visada girdėjau, ką jis pasakojai, trumpai pritardamas "taip, taip" arba nustebdamas, tik-

riausiai ne vietoje. Mane pagavo darbas, vis galvojau apie tą upę, kuri kas dieną teka pro šiuos vartus. Ir aliai vienas jos lašas gyvena, dirba, džiaugiasi ir kenčia, ir kiekvienas didelis kitų didumu, ir kiekvienas laimingas visos upės laime. Velniai rautų, apie tai verta pagalvoti.

Jau ėmė ryškėti senio veidas ir raudono mūro kampas, "už kurio jis laikėsi", kai atėjo pietų pertrauka ir merginos gulė apgulė vartus.

— Dėde Vincentai! — šaukė jos. — Ką tu čia dabar — be pietų mus nori palikti?

— Tegū ariuba praušta, o tai liežuvius nusiplikinsit. Mes čia štai su draugu dailininku šnekučiuojamės! — senis gudriai mirktelėjo man, atseit, dabar žiūrėk, ir atitraukė savo jušką.

Upė kvatodama, klegėdama ir mirgėdama nuplaukė į valgyklą. Kai kas atsisuko terminus ir čia pat, ant suolelių, valgė poilsį su duona.

Dievaži, arba šiandien man viskas atrodė kitaip, arba tai iš tikrųjų buvo nuostabus reginys.

Prie vartų neskubėdama ėjo Julė, įsikibusi į parankę merginai su margu sijone. Matyt, jos jau buvo geros draugės ir dabar apie kažką gyvai šnekučiavo. Abi stabtelėjo iš nustebimo, pamčiusios mane. Paskui pasilenkė prie etiudininko.

— Žiūrėk, juk tai mūsų Vincentas! — suplojo rankomis Julės draugė. Ji buvo gyva ir niekaip negalėjo nustygti vietoje.

Aš ištraukiau bloknotę ir atverčiau pirmą savo piešinį. Abi smalsiai sukišo nosis. Dabar Julės draugė paraušo. Man pasidarė gera ir labai linksma, kad rytą jos iš tikrųjų kalbėjo apie mane.

— Klausyk, Jule, ką jis čia pašo visokius šoferiūkščius — reikia įleisti jį į vidų. Nubėgsiu paieškoti Valės.

Ir nubėgo. Ji, matyt, visada darė tai, ką sakė.

Netrukus ji atsivedė Valę, ši pasirašė leidimą ir padavė Vincentui.

— Taigi aš jį ir taip galu... — užsigavo Vincentas. — Nematau, ar ką? Žmogus savas... Tik tai tegu pirma pabaigia mane.

Merginos nusikvatojo ir nubėgo į valgyklą. O aš užsiėmiau Vincentu.

Aš norėjau įplaukti pro vartus kartu su marga, gyva ir galinga upe. Pietų pertrauka baigėsi, užsimečiau per petį savo etiudininką ir įtraukiau pilną krūtinę oro. Dabar galėjau pasinerti.

Kieme išnirau, nežinodamas, kur plaukti. Palaukiau Julės su drauge. Jos rodė ir

pasakojo viena per kitą, bet tai buvo tiktai kiemas, ir Julės draugė pasakė:

— Aš pažiūrėsi, kad viskas būtų tvarkoj. O tu parodyk avečiui...

— Tai ką — ar aš ekskursijų vadovas? — įsiseidė Julė, bet vis dėlto mes nuėjome į pirmą korpusą, ir ant manęs iš karto visu svoriu užgriuvo didelis triukšmas, mašinų ir staklių dundėjimas, alyvos kvapas, galingų ventiliatorių ūžesys. Julė kažką rodė, aiškino, bet aš nieko negirdėjau ir atrodžiau labai kvailai. Tada ji pasilenkė ir, kaip tąsyk mokyklos salėje per atestatų įteikimo ceremoniją, kutedma savo plaukais man kaklą, pasakė tiesiog į ausį:

— Tai tik iš pradžių, kol pripranti... O šiaip čia labai tylu. Galima girdėti muziką.

Šit jau dvi savaitės, kai aš kas rytas pirmas ateinu prie fabriko vartų, pasisveikinu su dėde Vincentu, ir mudu ramiai surūkome po cigaretę. Nedidelį jo portretėlį aš jau seniai užbaigiau, senis pasikabino jį savo būdelėje šalia nuplėšiamo kalendoriaus. Mačiau, kad dėdė Vincentas su didesniu malonumu žiūri į raudono mūro kampą, už kurio jis jau trisdešimt metų laikosi, negu į savo veidą.

Mane čia dabar daugelis pažįsta, o Julės cecho draugės išdidžiai vadina "mūsų dailininku". Mūsų dailininkas! Jūs tik gerai paklausykite, kaip šitie žodžiai skamba.

Žinau, jūsų lūpas iškreipė atlaidi ir paniekinanti šypsenėlė, jūs tarsi norite pasakyti man, kad štai ir aš, kitados toks drąsus, toks originalus žmogus pasielgiau kaip naujausių romanų herojus. Kankinausi, dejavau, blaškiausi, bet išgėriau nedidelę dozę gyvenimo — ir viskas praėjo. O kas jums pasakė, kad viskas praėjo? Jeigu šitokio pobūdžio ligos taip lengvai, taip greit praeitų, tai seniai būtų buvę galima uždaryti inteligentų palatą, kurioje ir jūs gulite. Taip, taip, gulite ir kreivai šypsojotės, kada koks nors ligonis pakyla, nusivirduliuoja prie durų, plačiai atidaro jas ir jau daugiau negrįžta. O jūs tik tai dar labiau susipatį savo individualų chalata, užsitraukiat ant galvos intelektualinę antklodę — kad tik tai, gink dieve, skersvėjis neperpūstų. Ir šypsojotės. Gera būti ligoniui, kada aplink tave visi vaikščioja ant galų pirštų, siūlo viena ir kita, o tu atkakliai purtais, nes visai nenori pasveikti, nes tau pačiam labai patinka tavo liga. Ir tu nė kiek nesidrovai, kada slaugė paki-

ša tau po antklodę "antį", kad ir šitam mažam reikalui nereikėtų pakilti iš lovos.

Ak, būtų mano valia, išvaikčiau aš jus visus, visus iki vieno su jūsų individualiais chalatais ir intelektualinėmis antklodėmis, paimčiau už sprando, prilenkčiau ir pabadyčiau jūsų nosimis į juodą žemę — ir būtinai toje pačioje vietoje, kur jūs ką tik nusispiovėte, paskui nuvesčiau į didelį gelžbetoninių konstrukcijų cechą, kad jūs iš karto pajustumėt, kokie jūs pagaliau suprustumėt, kokie jūs esate šalti, pastatyčiau prie elektroninės skaičiavimo mašinos, kad jūs dideliu savo protu suvoktumėt, kokie vis dėlto jūs esate kvaili.

Nieko daugiau tuo tarpu aš negaliu jums pasakyti, nors ir matau atlaidžias jūsų šypsenėles.

O aš čia dabar jau irgi daugelį pažįstu, pietauju su visais jų valgykloje ir einu namo, kai eina visi, aš net leidžiu sau susikišti rankas į kišenes ir švilpauti nesudėtingą dainelę. Dabar aš jau žinau, kam iš jų sekasi meilėje, kas greitai turi gauti butą, kieno šeimoje netrukus gims kūdikis. Tarp mūsų kalbant, aš net žinau, kad antro cecho meistras turi slap-tą jušką fabriko tvoroje, kurios nežino dėdė Vincentas. Bet aš taip pat žinau, kad šita juška rytoj užsidarys ir kai kam bus nelabai gerai. Tik tai, kaip sakoma, viskas tarp mūsų...

Kiekvieną dieną aš parsinešu namo keletą etiudų, kompozicijų, piešinių, grynai spalvinių ieškojimų, ir ant spintos jau susikauptų gerokai jų šūsnis. Vakarais aš peržiūriu viską ir galvoju apie didelį paveikslą.

Jūs galite juoktis, jūs galite net labai garsiai juoktis. Man visai nesvarbu, man štai net nė tiek nesvarbu. Aš ir moku juoktis. Šiandien po darbo palydėjau Julę iki bendrabučio. Ji vis norėjo kažką pasakyti, kol pagaliau ryžosi:

— Romai, ar aš negalėčiau vakarais kokią valandą pasėdėti prie tavo pianino? Supranti, mūsų klube negalima prieiti prie instrumento — per tą saviveiklą aš retai kada beprapuolu...

— Tu gali ateiti, kada tik panorėsi. Tu žinai, kur mes padėdavom raktą.

Sėdėjau tėvo kabinete ir skaičiau kažkokią knygą, kai Julė atėjo. Ji nusimetė lengvą rudeninį paltuką, patrynė rankas ir atsėdėjo prie pianino. Aš palikau savo kambario duris atviras, kad vėl galėčiau girdėti muziką.

Pradėjo lyti pirmas šaltas ir ilgas rudens lietus, ir Julė vis negalėjo išėiti. Kai po kurio laiko aš iškišau galvą

Iš KLLD GK Raštinės

Pavyzdingi Nariai

Draugas Antanas Plečkaitis, Radway, Alberta, prisiuntė \$15.00 ir sako, kad \$5.00 nuo jo ir \$10.00 nuo draugo Adomo Petkaus. Tai draugų duoklės už 1962 metus ir aukos apšvietos fondui.

Draugas A. Varnelis iš Kapuskasingo prisiuntė \$5.00. Taipgi duoklės už 1962 metus, už brošiūrą Minčių Trupiniai ir aukos apšvietos fondui.

Taigi, draugai jau užsimokėjo duokles už ateinančius metus ir gausiai parėmė apšvietos fondą. Tai turėtų būti pavyzdžiu kitiems nariams.

Montrealiečių kuopos nariai per sekretorių L. Kisielių prisiuntė aukų sekančiai: K. Radišauskas \$2.85, J. Wolf \$1.00 ir A. Balčiūnas \$1.00.

Keli montrealiečiai taipgi jau užsimokėjo duokles už 1962 metus.

Draugas F. Kazokas iš Lethbridge, Alta., taipgi prisiuntė su duoklėmis ir 50 centų aukų nuo savęs.

pro duris, norėdamas pažiūrėti, kodėl Julė neskambina, ji miegojo, susirietusi ant sofos, ir atversta knyga gulėjo šalia. Suradau antklodę, atsargiai apklojau Julę ir užgesinau jos kambaryje šviesą.

Paskui aš ištraukiau iš stalčiaus juodą sąsiuvinį, atverčiau naują puslapį ir parašiau:

"Tėve, man rodos, kad dabar aš galiu kalbėtis su Tavim..."

Lietus vis lijo, nupludamas nuo gatvių purvą, netikrų aistrų dulkes ir šiukšles. Dabar aš tikrai žinojau, kad netoli teka didelė upė, kuri priims viską, bet vis tiek bus švari.

O žemė buvo tokia protinga, kad nesipriešino.

Mūsų duoklės

Ne visų kuopų valdybos teisingai renka duokles. Vieni ima daugiau, negu reikia, o kiti mažiau.

Narinės duoklės dabar yra \$2.00. Prie to narys moka dar 15 centų dėl administracinių reikalų. Viso susidaro \$2.15. Nariai, kurie neima knygų ir žurnalo, moka 40 centų. Šias duokles moka daugiausia narių žmonos ar kurie kiti šeimos nariai, neimant knygų.

Duoklės, kaip matome, labai mažos. Už tai nariai gauna knygų ir žurnalą šviesą.

Tiesa, dažnai nariai nuskundžia negauną šviesos. Visuose atsitikimuose pasirodo, kad pamiršta pakeisti antrašą persikėlę į naują vietą. Nieko dėl to nei redakcija, nei mes negalime padaryti, kuomet patys nariai nepasirūpina informuoti apie persikėlimą.

Trūksta korespondencijų

Jau kelinti metai, kaip mūsų spaudoje labai mažai telpa korespondencijų iš mūsų organizacijos veikimo ir kuopų apylinkėse esančių lietuvių gyvenimo. Tiesa, mažiau veikimo, mažiau medžiagos yra, bet atrodo, kad laikas nuo laiko būtų gerai parašyti, kaip viskas klojasi, gerai ar blogai.

Liaudies Balsas dabar plačiai skaitomas Lietuvoje, Pietų Amerikoje, Jungtinėse Valstijose. Skaitytojai nori matyti, kaip lietuviai gyvena Kanadoje. Ypač labai įdoma maudžiasi LB skaitytojai Lietuvoje.

Atkreipkit daugiau atydos į šį reikalą. Tai nesunkus darbas, nieko nekainuojąs. Reikia tik bent kiek tvirtesnio nusistatymo, didesnio įvertinimo šio reikalo.

J. Yla

Lilia Flower Shop

630 QUEEN ST. W.

TORONTO

Specializuojamės Prirėngime Gėlių Vestuvėms, Laidotuvėms ir Kitiems Reikalams. Telefonas EM. 6-4183

Lietuviška Valgykla

UNION CAFE

337 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT.

Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.

Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: LI. 4-0917

Torontiečių Kronika

Turėjo operaciją

J. Guoberis (Gorman) turėjo operaciją Mount Sinai ligoninėj.

Linkiu greitai pasveikti.

Sugrižo iš atostogų

Sugrižo iš Vakarų Indijų Vytautas Morkis, praleidęs tenai geroką laiką. Pasakoja, kad tenai paprastų žmonių gyvenimas labai skurdus. Viską valdą baltieji, kurie turtingai gyvena, turi po kelias tarnaites.

Išvyko atostogoms

Teko patirti, kad draugai A. ir A. Gužauskai išvyko į Jungtines Valstijas, kur planuoja šiltosiose vietose pavėsinti ir paatostogauti.

Rep.

Iš Klubo 160 Veiklos

TORONTO. — Jaunesniosios kartos organizacija, Klubas 160, susidaręs daugiausia iš senesniųjų ateivių vaikų, turėjo šokių vakarą, kuris visapusiai buvo sėkmingas. Buvo gera muzika, visi linksmi pasišoko, o prie to, buvo skaniai paruoštų užkandžių su minkštais ir kietais užsigėrimais. Vienu žodžiu, vakaras buvo tikrai gražus ir linksmas.

Nors šis klubas susideda iš jaunesniosios kartos, bet didelė didžiūma jau sukūrę šeimas. Tad buvo nutarta, kaip ir praėjusiais metais, suruošti vaikučiams pasi-

linksminimą. Šis parengimas taipgi buvo labai pasėkmingas. Jis įvyko gruodžio 10 dieną, Lietuvių salėje. Atėjo arti 70 vaikučių su savo tėveliais, merniukų ir mergaičių.

Kaip kalėdinis parengimas, aišku, neapsiėjo be egutės ir kalėdų senio. Šis apdovanojo visus sulig jų amžiaus. Prie to, buvo ir meniška programa. Ją išpildė patys vaikai. Sesutės G. ir B. Morkytės atliko gražų numerį, paskambino pianu ir padainavo. H. Hill pašoko baletą, o jai pianu skambino B. A. CeCan. Ant savo pianoakrdiano gražiai pagrojo J. Sodonis. Baigiant programą paskambino ant piano E. Morkytė kalėdines dainas, o jai pritarė visa publika.

Vaikučiams buvo parodyti tinkami jų amžiui trumpi kino paveikslai. Ir kaip atrodė, tai buvo patenkinti.

Prie to, kurių tėveliai ir mamytės dalyvavo, buvo pavaisinti kavute ir skaniais pyragaičiais.

Kaip šokiuose, taip ir vaikučių pasilinksminime darbovosi eilė Klubo 160 narių, ypač komiteto nariai. Jie visi įdėjo nemažai pastangų, kad viskas būtų kuo puikiau. Nėra galimybės visus išvardinti, bet jiems už tai reikia išreikšti širdingiausia padėką, ypač komiteto nariams, kurie daugiausia darbo įdėjo. Lauksime daugiau tokių gražių parengimų.

Komiteto Narys

TSRS IR ALBANIJA NUTRAUKĖ RYŠIUS

LONDON. — Tarybų Są-

jungos ir Albanijos santykiai tiek pablogėjo, kad abi šalys nutraukė diplomatinis santykius.

Nesantaikos priežastis matyti tame, kad Albanija griežtai smerkia Komunistų Partijos 22 suvažiavimo pasisakymą prieš asmens kultą ir iškritikavo Staliną ir kitus lyderius už padarytas klaidas ir net nusikaltimus asmens kulto metu.

KĄ KITI RAŠO

(Atkelta nuo 5 pusl.)
viso pasaulio akis.

— R. Mizara

Karų sėkmė

Vokietijos valdžia oficialiai varo vaju surasti našlėms ir merginoms vyrų užsienyje. Sąrašas rodo, kad 3

Paiškojimas

Emilija Vinciuonaitė, duktė Stepono, gyvenanti Lietuvoje, kilusi iš Gelvonių valsčiaus, Sedūnų km., Ukmergės apskr., ieško savo giminaičio Jono Staniulio, sūn. Rapolo, išvykusio iš Lietuvos 1940 m.

Rašykite šiuo adresu:

Emilijai Vinciuonaitėi,
Freimanienėi,
V. Kapsuko 29-a
Panevėžys
Lithuania, USSR

Reikalinga

Dalino ar pilno laiko tarnybai vyrų ar moterų norinčių turėti priedinių įplaukų. Turi kalbėti angliškai. Amžius nėra kliūtis. Pilnas lavinimas suteikiamas ir pajamos garantuojamos sulyg vakarinių uždarbių plus bonai. Kreiptis į Mr. Webb, kambar. 205, 3130 Bathurst St., Toronto, ar telefonuoti 787-0615 nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro dėl interviu.

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 455 Spadina
Ofiso tel. WA. 2-6111
Res. — CL. 1-0651
Toronto

Akių ir Akinų Specialistas

J. E. Merritt & Son

Optometristai - Optikai
Valandos: 9-12 ir 1-6
Treč. po piet uždaryta
Antradi., Ketv. ir Penkt.
vakarais
pagal susitarimą.
Tel. LE. 5-6400
1149 Dundas St. W.
Toronto, Ont.

milijonai moterų ir merginų Vokietijoje perviršiaus. Todėl šeimų reikalų vedimo ministerija nutarė, kad reikia gelbėti merginoms, kurios nori ženytis JAV kareivius Vokietijoje; kooperuoti su šalimis, kurios nori parsikviesti moterų dėl vedybų ir leisti darbams į užsienį, kur gali įvykti vedybos.

Praeitas karas paliko 600,000 našlių, o kiek merginų neteko vaikų ženatvei, negalėta apskaičiuoti. Nevedusių moterų daugiausia yra nuo 32 iki 47 metų. Tas aišku, kad galimybės apvesti sunaikino karas.

Daugiausia kandidačių yra dėl JAV, nes gyventojų sąrašas rodo, kad čia yra to amžiaus daugiausia nevedusių. Antrą vietą užima Naujoji Zelandija, kur vyriškos lyties yra daugiau, negu moteriškos. Tam tikslui Vokietijoje esą įsteigta daug agentūrų po valdžios kontrole, kurių kontraktus, išsiuntimui į užsienį, valdžia patikrinanti.

— Petriškis

Mirė Tarybų Lietuvos Užsien. Reik. Min. Preikšas

(Atkelta nuo 1 pusl.)

nių kalinių grupėje 1933 metais atvyksta į Maskvą. Partija pasiūnia ji dirbti į Minską lietuvių savaitraščio "Raudonasis Artojas" redaktoriaus pavaduotoju.

Kilus pilietiniam karui Ispanijoje, visų šalių antifasistai laikė savo pareiga su ginklu rankoje paremti Ispanijos respublikonus. K. Preikšas taip pat nuvyko į Ispaniją ir dalyvavo organizuojant internacionalines brigadas, kovojo Madride, Katalonijos frontuose.

Pasmaugus Ispanijos respubliką, K. Preikšas kartu su tūkstančiais internacionalinių brigadų karių buvo

internuotas Prancūzijoje lageriuose. Iš čia jį išvadavo Tarybų vyriausybė.

1941 metais evakuavėsis į Tarybų šalies gilumą K. Preikšas dalyvavo kuriant Raudonosios Armijos šešioliktąją lietuvių diviziją, dirbo kurį laiką jos atsargos batalione Balachnore parenkant partizanų kadrus.

Išvadavus Lietuvą K. Preikšas dirba Vilniuje LKP CK sekretorium, propagandos reikalams, "Komunisto" redaktorium, 1948-1960 m. Lietuvos ministrų tarybos pirmininko pavaduotoju, o 1959-1961 m. užsienio reikalų ministru, nuo 1960 m. vasario mėn. Lietuvos ministrų tarybos konsultantu.

Už nuopelnus liaudžiai K. Preikšas tarybinės vyriausybės buvo apdovanotas Lenino, Tėvynės karo II laipsnio, trimis Darbo raudonosios vėliavos ordiniais ir dviem medaliais.

K. Preikšo vardą visais laikais gerbs lietuvių tauta.

A. Vaivutskas

Patyręs Tinkuotojas

Visokių rūšių tinkavimas iš vidaus ir lauko ir naujų lubų
Telefonas: RO. 6-8026
Toronto

J. LUNSKY

AKIŲ SPECIALISTAS

Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių paėina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akliniu.

470 College W., Toronto
Tel.: WA. 1-3924

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO
Telef.: LE. 6-1429

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių, maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Advokatas - Notaras

WILLIAM PALAMAR

Suite 133
17 QUEEN ST. E. TORONTO
Office EM. 2-1941 - Telefonas - Res. EM. 6-1743

PARDUODAME

ŠVIEŽIĄ MEDŲ

T. R. MacNaughton, Meadowvale, Ont.
(Westoniečio K. Doveikos žentas)
Torontiečių patogumui, mūsų bičių medaus galima gauti Lietuvių salėje, 160 Claremont St.

Lietuvis Stogų Dengėjas

Abest Roofing & Tinsmithing Co.

144 FIRST AVE. Tel. HO. 6-8252
Toronto 8, Ont.

Dengiame naujus ir taisome senus stogus, vandens nutekėjimus (eavstrough) ir atliekame visokius skardos darbus.

Savininkas C. SWANKAS

LIETUVIS PLUMBERIS

J. Lisauskas

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LE. 2-5191
Toronto